

Střednědobý výhled rozpočtu města Nového Jičína

s analýzou financí a ratingem

Materiál obsahuje:

- ✓ analýzu financí samosprávy s ratingem dle Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ stanovení finančního potenciálu samosprávy na 5 let (**2018 až 2022**)
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	2
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY	3
<i>Počet obyvatel</i>	3
<i>Počet žáků</i>	3
<i>Počet zaměstnanců</i>	3
<i>Saldo rozpočtu</i>	3
<i>Provozní saldo</i>	3
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ	4
SMYSL EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ	4
EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	4
<i>Stav financí</i>	4
<i>Finanční kondice (síla)</i>	5
ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ	6
ANALÝZA	8
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	26
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU	28
DOPORUČENÍ	28
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU NOVÉHO JIČÍNA	29
ZÁVĚR FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ NOVÉHO JIČÍNA PRO ROKY 2018 AŽ 2022	29
PŘEDPOKLADY PRO PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	31
PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANCÍ SAMOSPRÁVY	32
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANCÍ	33
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	36
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA – POVINNÉ INFORMACE KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESKU A KE SCHVÁLENÍ V ZASTUPITELSTVU	40
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	41
OBRÁZKY	41
TABULKY	41
GRAFY	41
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	42
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	42

Úvod

Město Nový Jičín (dále jen **město** nebo **Nový Jičín**) stanovuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v režimu zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 24/2017 Sb., účinného od 21.2.2017. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je **prokázat schopnost, že město dostojí svým dosavadním závazkům**. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro **střednědobé finanční plánování** rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě **uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků** zpravidla **na 2 až 5 let** následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména **analyzuje finanční zdraví** (rating), trendy financí a stanovuje **strop bezpečného úvěrového zatížení** k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje **doporučení**.

Ze střednědobého výhledu se vychází při sestavování rozpočtu a využívá se jako pomocný nástroj finančního řízení a jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit **udržitelnost financí**, vymezit **finanční možnosti** samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena **strategie hospodaření a financí** se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně manévrovat. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- skutečnost 2016 a rozpočet 2017,
- účetní a finanční výkazy od roku 1997 (zejména výkazy FIN 2-12M),
- systém ÚFIS a Monitor státní pokladny (<http://monitor.statnipokladna.cz>),
- vyhláška MF ČR č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...,
- upravená predikce výnosů daní Cityfinance využívající makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB, KB a.s. a ČSÚ.

Město může díky plánování lépe realizovat cíle, zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby dobře plnil svou roli, **měl by být** střednědobý výhled rozpočtu **pravidelně aktualizován**.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že obec hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

POZOR. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu je více výdajů než příjmů. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořené v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

Analýza finančního zdraví

Smysl ekonomického hodnocení finančního zdraví

Předpokladem pro řízení financí s citem¹ je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 1: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj: Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou² zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹ www.cityfinance.cz

² Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnově majetku...

Finanční kondice (síla)

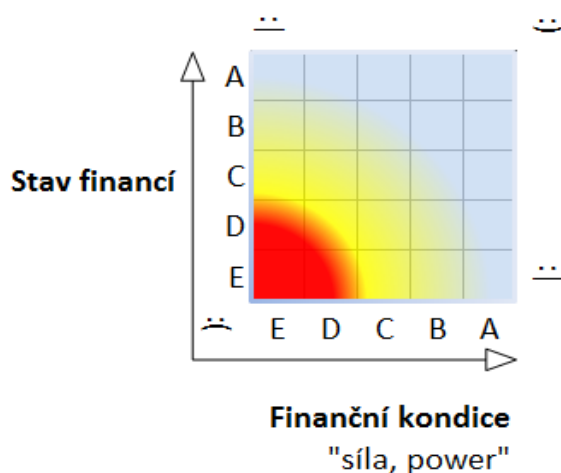
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.³ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 1. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). **Pozice obce v matici stanovuje výsledný rating**, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 2. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

³ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Úvod do finančního hospodaření

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnutý **výdaje na odpisy**⁴ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

⁴ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje⁵ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 3. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Bydlící podnikatelé (fyzické osoby samostatně výdělečně činné)*	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Velikost katastru	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Daň z nemovitostí	Efektivita organizací a společností
Místní poplatky	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Vlastní činnost	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Podniky, pronájmy majetku atd.	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Dotace	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na výkon státní správy	Investice
Na provoz zařízení samosprávy	Politika rozvoje a řízení projektů
Investiční dotace	Obnova majetku
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Výnosy sdílených daní v ČR	Náklady na dluhy – úroky a poplatky
Prodeje majetku	

*pouze do 31. 12. 2016, novela RUD ruší od 1. 1. 2017 daňový podíl obcí závisející na bydlišti podnikatelů.

Zdroj: www.cityfinance.cz

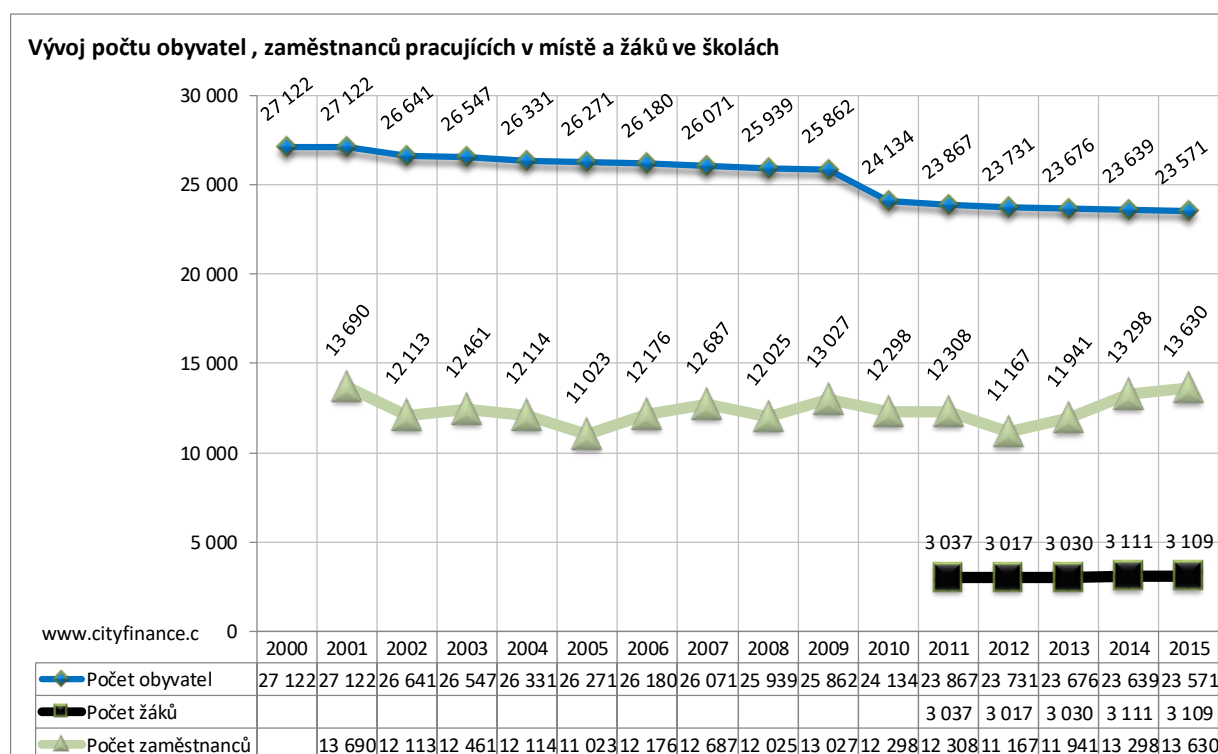
Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

⁵ tzn. kladné provozní saldo.

Analýza

Počet obyvatel⁶ města, na kterém závisí daňové příjmy, dlouhodobě **klesal**, ale pokles se zmírnil. Výrazný vliv poklesu 1588 obyvatel mělo osamostatnění místní části Libhošť v roce 2010. Počet obyvatel města byl v roce 2015 celkem 23 571. Za poslední 3 sledované roky nepatrně poklesl o 160 obyvatel s negativním dopadem více než **2,2 mil. Kč** do ročních daňových příjmů na čerstvých datech daňové výnosnosti. **Negativní dopady do financí města se oproti minulosti zmírnily.** Co obyvatel, to aktuálně 14 tis. Kč daňových příjmů ročně.

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Nového Jičína

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Počet zaměstnanců⁷, kteří mají v katastru města místo výkonu práce **rostl**. Ve městě se poslední roky dařilo lépe práci, protože počet zaměstnanců vzrostl od roku 2013 o 1689 (**nárůst o 14 %**). Na území města bylo v roce 2015 evidováno 13 630 zaměstnanců. Dle počtu zaměstnanců se stanovuje nepatrná část

⁶ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

⁷ Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

(konkrétně 1,5 %) podílu města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti⁸, ale hlavně má příznivé sociální dopady.

Tabulka 2. Vývoj počtu obyvatel a zaměstnanců pracujících v katastru Nového Jičína s dopady změn počtu obyvatel do daňových příjmů dle let

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	INDEX 15/12
Počet obyvatel	27 122	27 122	26 641	26 547	26 331	26 271	26 180	26 071	25 939	25 862	24 134	23 867	23 731	23 676	23 639	23 571	99,3
Počet zaměstnanců		13 690	12 113	12 461	12 114	11 023	12 176	12 687	12 025	13 027	12 298	12 308	11 167	11 941	13 298	13 630	122,1
Počet žáků												3 037	3 017	3 030	3 111	3 109	103,0
INDEXY																	
	průměr za 10 let	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	průměr od 2013
Počet obyvatel	98,9	100,0	98,2	99,6	99,2	99,8	99,7	99,6	99,5	99,7	93,3	98,9	99,4	99,8	99,7		99,8
Počet zaměstnanců	102,4		88,5	102,9	97,2	91,0	110,5	104,2	94,8	108,3	94,4	100,1	90,7	106,9	111,4	102,5	106,9

DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY

	roční průměr	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	za poslední 3 roky
Změna počtu obyvatel	-203	0	-481	-94	-216	-60	-91	-109	-132	-77	-1 728	-267	-136	-55	-37	-68	-160
Změna daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	-1 972	0	-3 458	-731	-1 790	-552	-830	-1 075	-1 430	-739	-18 096	-2 648	-1 419	-648	-456	-875	-1 979

POZ: 2005 změna financování školství, 2003 vznik ORP (obcí s rozšířenou působností) podle zákona č. 314/2002 Sb.;

2012 změna v oblasti sociálních transferů; 2013 novela RUD + školství

Zdroj: ČSÚ, MFČR ARIS WEB, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní (též zkratka „RUD“), u daně z nemovitosti se vychází z posledního sčítání.

Počet žáků⁹ ve školských zařízeních města, u kterých je město v roli zřizovatele, je údaj, na kterém po novele RUD od 1. 1. 2013 záleží část daňových příjmů. Počet žáků **byl stabilní**. Ve školském zařízení města v roce 2015 bylo evidováno **3109 žáků**, za 3 roky nárůst o 79 žáků. Městu bylo do sdílených daňových příjmů podle počtu žáků v roce 2016 převedeno **28,5 mil. Kč a novela RUD od roku 2018** by měla příjmy města dle tohoto kritéria navýšit.

Školy, včetně školek jsou obecně značně závislé na dotacích státu. Běžně vychází v ČR, že žák přijde veřejné finance na více než 50 tis. Kč na rok. Existuje vnější finanční riziko dané způsobem dotačního financování školství státem a častými zásahy do systému vzdělávání. Rolí města, jako zřizovatele, je především péče o svěřený majetek, zejména nemovitý.

⁸ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁹ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Vývoj celkové bilance rozpočtu ukazuje, že město za poslední **4 roky hospodařilo s přebytkem** téměř 32 mil. Kč. Za 10 let byl docílen deficit 32 mil. Kč. Město dlouhodobě hospodařilo dle zákona **rozpočtově správně**.

Tabulka 3. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Nového Jičína

tis. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Daňové příjmy	173 231	179 669	191 503	206 409	218 207	241 501	238 791	257 106	281 083	248 146	252 737	236 737	247 655	278 838	291 492	303 279	330 400
2. Nedaňové příjmy	46 061	42 562	36 922	29 049	43 525	73 577	69 369	73 741	81 211	79 868	83 023	95 614	136 650	132 281	123 316	117 836	122 607
3. Kapitálové příjmy	71 249	40 494	48 998	38 663	29 952	50 212	60 184	84 070	29 409	7 671	7 001	8 146	1 258	6 487	3 333	8 752	5 561
4. Přijaté dotace	98 454	183 123	182 227	290 868	280 208	173 511	175 719	207 432	232 525	243 529	245 803	227 423	152 033	83 406	100 780	68 928	76 173
Příjmy celkem	388 994	445 848	459 649	564 989	571 891	538 801	544 064	622 350	624 228	579 215	588 565	567 920	537 595	501 013	518 922	498 795	534 741
5. Běžné výdaje	293 585	363 556	380 834	468 626	479 511	410 760	435 381	462 259	483 548	551 468	545 447	500 492	377 805	390 900	401 659	418 174	414 383
6. Kapitálové výdaje	98 934	115 857	97 263	75 402	93 072	78 786	163 222	97 289	78 929	123 551	114 364	94 774	153 379	68 531	119 614	105 021	103 662
Výdaje celkem	392 519	479 413	478 098	544 028	572 583	489 548	598 602	559 548	562 477	675 019	659 811	595 267	531 184	459 431	521 273	523 195	518 045
Saldo příjmů a výdajů	-3 524	-33 566	-18 449	20 961	-691	49 255	-54 538	62 802	61 751	-95 804	-71 246	-27 346	6 411	41 581	-2 352	-24 400	16 696

tis. Kč

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Daňové příjmy	238 791	257 106	281 083	248 146	252 737	236 737	247 655	278 838	291 492	303 279	330 400
2. Nedaňové příjmy	69 369	73 741	81 211	79 868	83 023	95 614	136 650	132 281	123 316	117 836	122 607
3. Kapitálové příjmy	60 184	84 070	29 409	7 671	7 001	8 146	1 258	6 487	3 333	8 752	5 561
4. Přijaté dotace	175 719	207 432	232 525	243 529	245 803	227 423	152 033	83 406	100 780	68 928	76 173
Příjmy celkem	544 064	622 350	624 228	579 215	588 565	567 920	537 595	501 013	518 922	498 795	534 741
5. Běžné výdaje	435 381	462 259	483 548	551 468	545 447	500 492	377 805	390 900	401 659	418 174	414 383
6. Kapitálové výdaje	163 222	97 289	78 929	123 551	114 364	94 774	153 379	68 531	119 614	105 021	103 662
Výdaje celkem	598 602	559 548	562 477	675 019	659 811	595 267	531 184	459 431	521 273	523 195	518 045
Saldo příjmů a výdajů	-54 538	62 802	61 751	-95 804	-71 246	-27 346	6 411	41 581	-2 352	-24 400	16 696

	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	104	108	109	88	102	94	105	113	105	104	109	107,5
2. Nedaňové příjmy	107	106	110	98	104	115	143	97	93	96	104	97,4
3. Kapitálové příjmy	139	140	35	26	91	116	15	516	51	263		276,6
4. Přijaté dotace	95	118	112	105	101	93	67	55	121	68	111	88,6
Příjmy celkem	100	114	100	93	102	96	95	93	104	96	107	100,0
5. Běžné výdaje	100	106	105	114	99	92	75	103	103	104	99	102,4
6. Kapitálové výdaje	96	60	81	157	93	0	162	45	175	88	99	101,4
Výdaje celkem	99	93	101	120	98	90	89	86	113	100	99	99,8

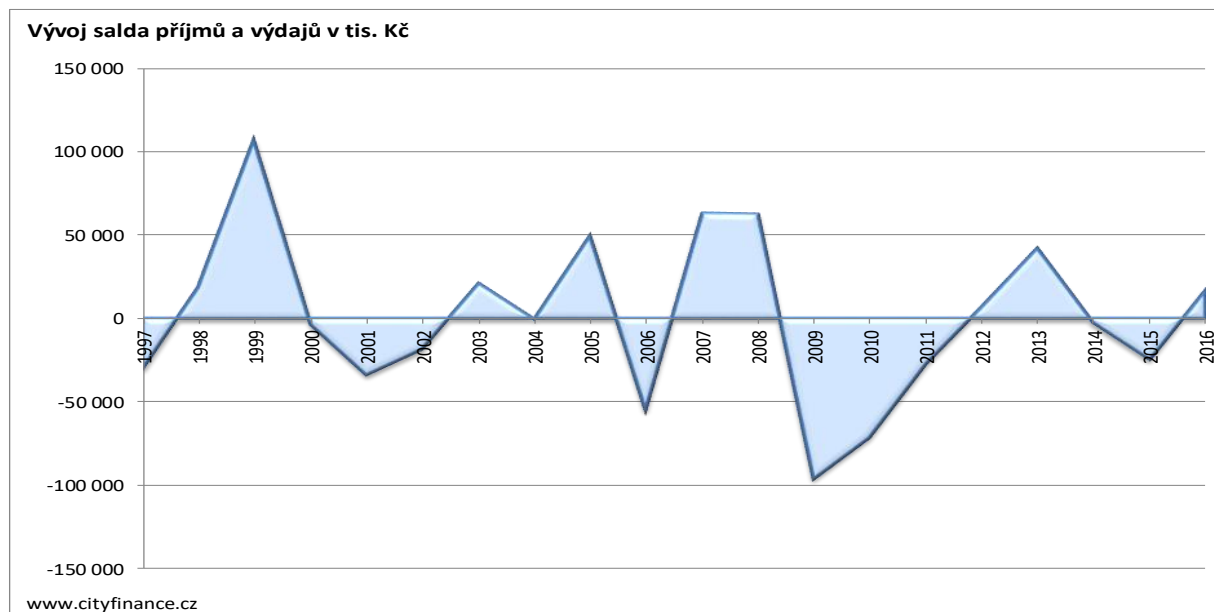
POZ: 2005 změna financování školství, 2003 vznik ORP (obcí s rozšířenou působností) podle zákona č. 314/2002 Sb.;

2012 změna v oblasti sociálních transferů; 2013 novela RUD + školství

Zdroj: ČSÚ, MFČR ARIS WEB, www.cityfinance.cz

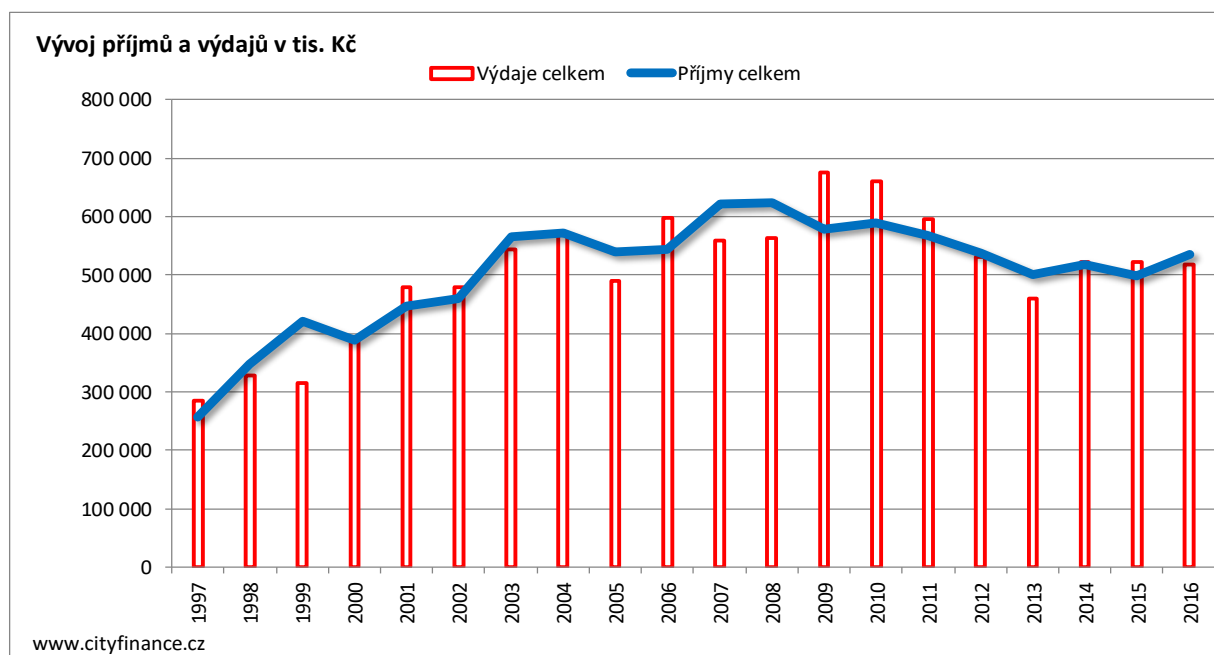
Podrobný vývoj salda rozpočtu znázorňuje následující **graf**. Deficity jsou přirozenou součástí rozpočtu města v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy s tím, že přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období toku větších investičních dotací. **Město střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“**. Poslední roky jsou vzácně vyrovnanější z pohledu salda rozpočtu, což mohla způsobovat větší míra predikovatelnosti financí způsobená např. nižším podílem investičních dotací, což budeme také rozebírat.

Graf 2. Vývoj salda rozpočtu Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

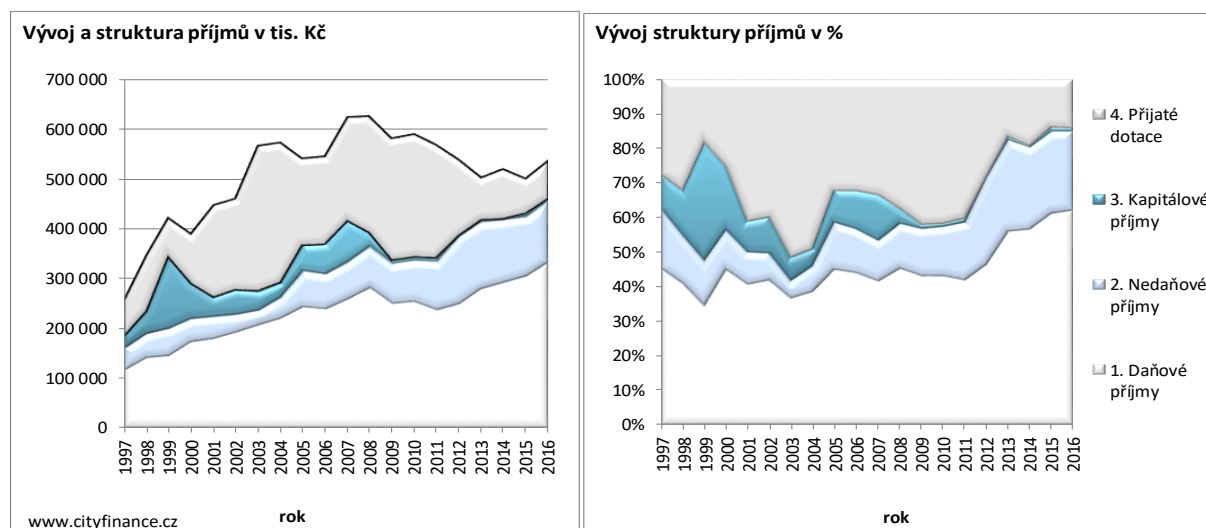
Graf 3. Vývoj příjmů a výdajů Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje Nového Jičína měly spíše stagnační trend s tendencí mírného růstu objemů poslední sledované roky. Vedle dotací měly z dlouhodobého pohledu významný vliv následující skutečnosti. V roce **2003** vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem (nárůst), v roce **2005** se změnilo financování školství (odliv na kraje). Následovaly dopady finanční krize po roce **2009** a v roce 2012 přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočet města na úřady práce. Obrat k lepšímu přinesla konečně novela tzv. RUD v roce **2013**, která městu zajistila pozitivně působící přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a zapracoval zároveň výborný vývoj ekonomiky.

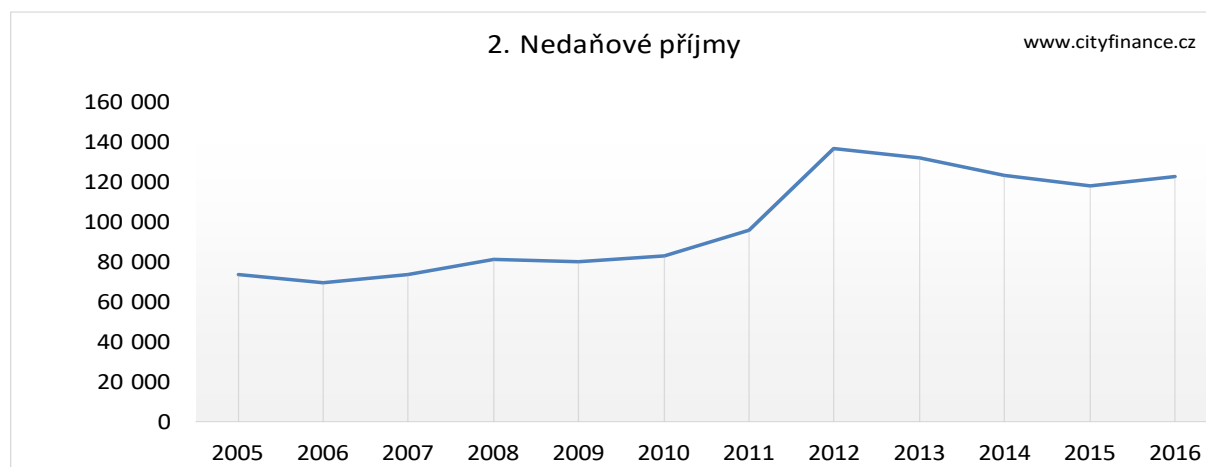
Graf 4. Vývoj a struktura příjmů Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

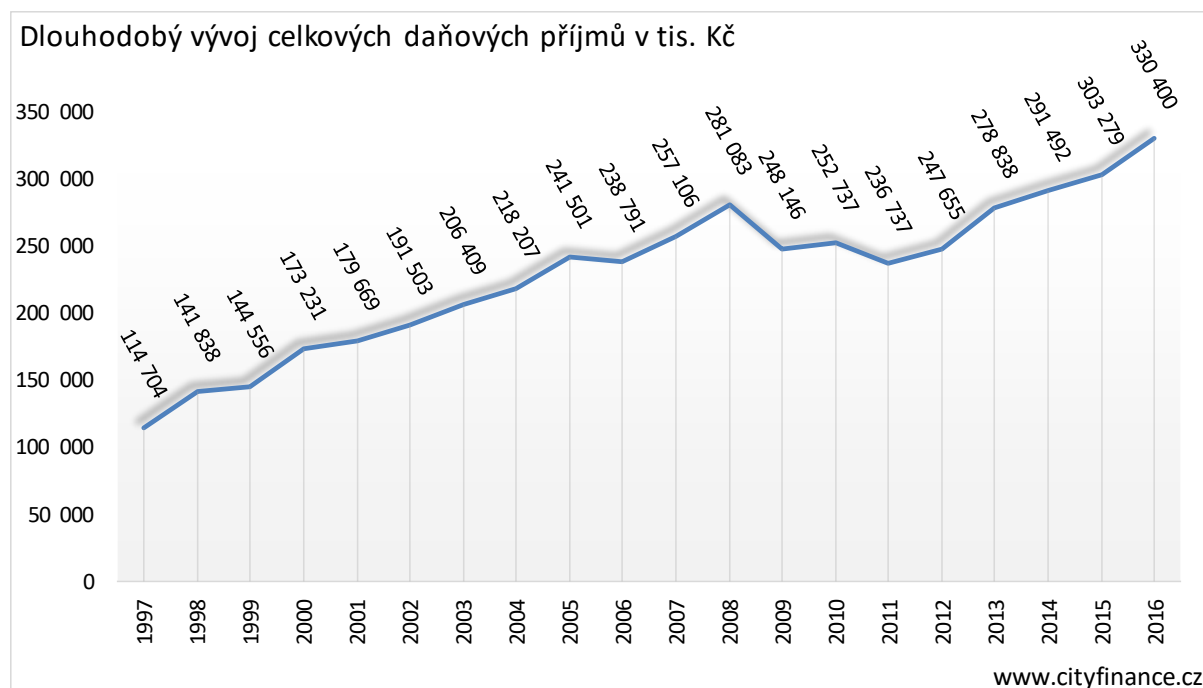
Struktura příjmů Nového Jičína se **výrazně stabilizovala**. V roce 2012 vzrostla role daňových příjmů odlivem sociálních transferů. Poslední roky byly v celé ČR velmi špatné v oblasti dotací, neboť se státu nepodařilo včas zahájit čerpání v novém dotačním období 2014 až 2020. Při menším vlivu dotací jsou příjmy postavené zejména na **stabilních a rostoucích daňových příjmech** výrazně doplněné nedaňovými příjmy. Z dlouhodobého pohledu je vidět převaha a masivní růst daňových příjmů na příjmech celkem (v grafech nahoře bíle vyznačený podíl).

Graf 5. Vývoj nedaňových příjmů Nového Jičína v tis. Kč

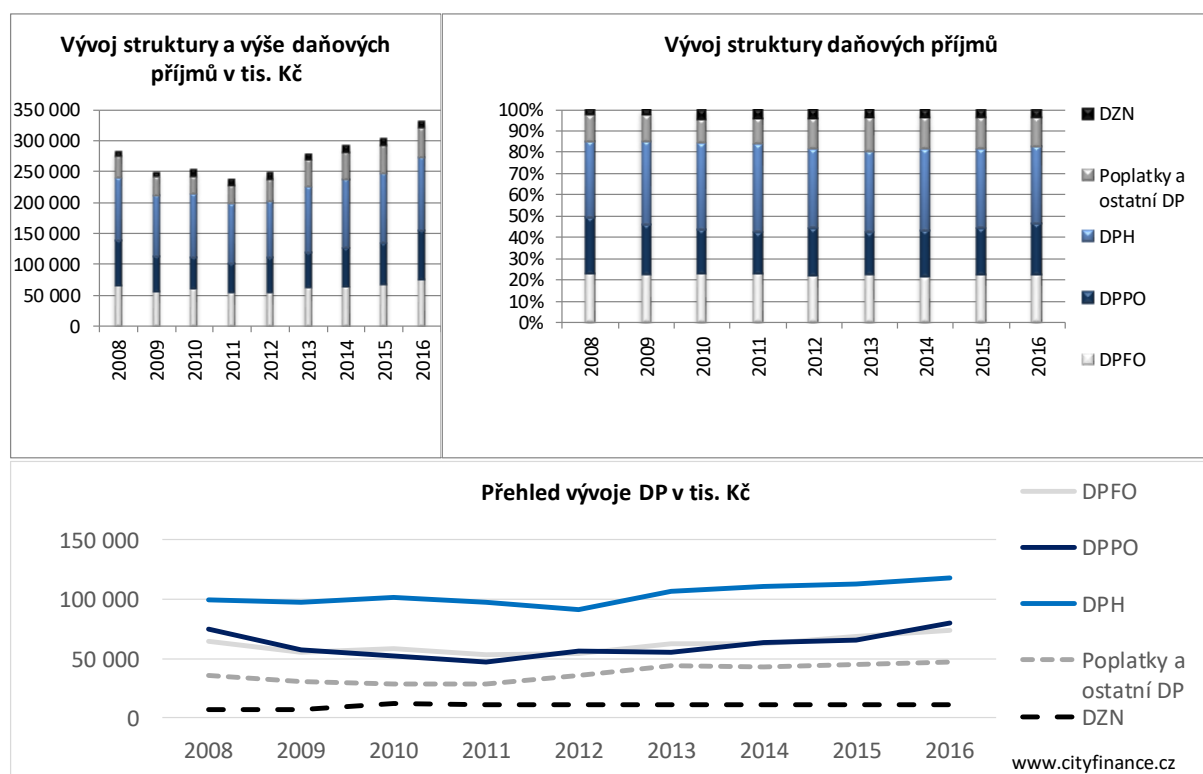

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Nedaňové příjmy Nového Jičína byly poměrně vysoké. Tvořily cca 123 mil. Kč a pocházely především z pronájmů majetku (89 mil. Kč), zbytek příjmů z poskytování služeb (odpadové hospodářství apod.), přijatých sankcí, vratek transferů, výnosů z finančního majetku apod. Nedaňové příjmy jsou pro město zajímavým doplňkem příjmů protože nereagují tak citlivě na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy a představují zajímavý doplněk příjmů, ale jsou spojené s vysokými náklady na straně provozu majetku, takže se opticky jeví jako ziskové.

Graf 6: Vývoj daňových příjmů Nového Jičína

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 7: Vývoj struktury daňových příjmů Nového Jičína**Použité zkratky:** DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: www.cityfinance.cz

Daňové příjmy Nového Jičína byly jednoznačně tahounem příjmů města a prokázaly značný **růst meziročně o 27 mil. Kč, celkem téměř 9 %**. Daňové příjmy představovaly více než 60 % příjmů města a jejich **význam rostl**. Tahounem progresu daňových příjmů města posledního roku byla jednoznačně daň z právnických osob a ze závislé činnosti fyzických osob. Stagnovala daň z nemovitostí. Daňové příjmy v hlubší minulosti měly pro město dosti dramatický průběh. Po jejich úpadku po roce 2009 zažívaly špatné časy až do roku 2012. Od roku 2012 a po novele RUD v roce 2013 byl jejich růst zásadní a dynamicky se zlepšoval jejich výnos. **Pozitivně působil vývoj ekonomiky** i poslední roky poměrně stabilnější počet obyvatel. Podle RUD závisí zásadní část daňových příjmů především na **počtu obyvatel**, ale také jsou tu ukazatele **počtu žáků**, rozloha katastrálního území a počet zaměstnanců v katastru města. Novela tzv. RUD se Nového Jičína od 1. 1. 2017 prakticky nedotkne (propočtený dopad v roce 2017 je minus necelý 1 mil. Kč. **Dopady by měly být výhledově pozitivní**, protože obce sice přišly o lokální výnos dynamické daně z podnikání FO, ale náplastí má být nárůst podílu na DPH, který má být **v roce 2018** dále umocněn **další novelou RUD**, která má obcím navrátit dříve neprávem uzmutý podíl pod falešnou záminkou důchodové reformy.

Mezi daňovými příjmy obce převažují ty sdílené se státním rozpočtem, což je dobře, protože to dále posiluje dosavadní stabilitu příjmů obce.

Tabulka 4. Podrobný vývoj daňových příjmů Nového Jičína

Bilance (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	INDEXY
										2016/ 2015
1. Daňové příjmy:	281 083	248 146	252 737	236 737	247 655	278 838	291 492	303 279	330 400	108,9
1111 DPFO ZČ:	49 334	45 913	47 367	46 260	46 894	53 125	54 445	56 317	63 714	113,1
1112 DPFO OSVČ:	11 044	5 884	7 060	3 374	2 446	3 929	2 036	5 624	4 269	75,9
1113 DPFO zvláštní sazba (z kapitálových výnosů):	3 988	3 863	3 870	3 957	4 599	5 081	5 781	6 177	6 256	101,3
1121 DPPO:	69 230	48 204	47 165	41 365	45 140	49 626	55 348	56 540	64 643	114,3
1122 DPPO za obce:**	5 154	9 512	5 045	5 400	10 854	5 908	8 269	9 511	15 174	
1211 DPH:	98 993	96 931	101 716	97 479	91 118	106 363	111 005	112 496	118 192	105,1
133 až 135 Místní poplatky a ostatní DP:**	21 579	21 272	18 549	18 264	27 615	34 324	33 688	34 623	35 810	103,4
1361 Správní poplatky:	14 313	9 727	10 046	9 933	7 959	9 298	9 746	10 454	10 811	103,4
1511 Daň z nemovitostí:	7 447	6 840	11 919	10 704	11 030	11 184	11 174	11 536	11 531	100,0
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016/ 2015
DPFO	64 366	55 660	58 297	53 591	53 939	62 135	62 263	68 119	74 239	109,0
DPPO	74 384	57 716	52 209	46 765	55 994	55 534	63 617	66 051	79 817	120,8
DPH	98 993	96 931	101 716	97 479	91 118	106 363	111 005	112 496	118 192	105,1
Poplatky a ostatní DP	35 892	30 999	28 595	28 198	35 574	43 623	43 433	45 077	46 621	103,4
DZN	7 447	6 840	11 919	10 704	11 030	11 184	11 174	11 536	11 531	100,0

Použité zkratky: DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

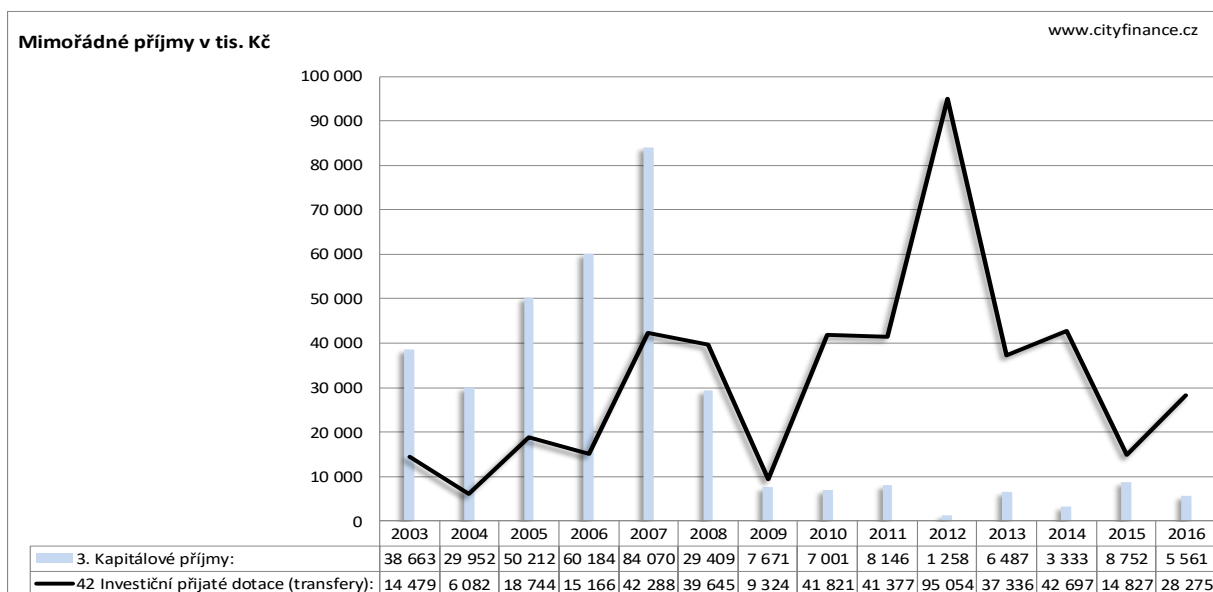
DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

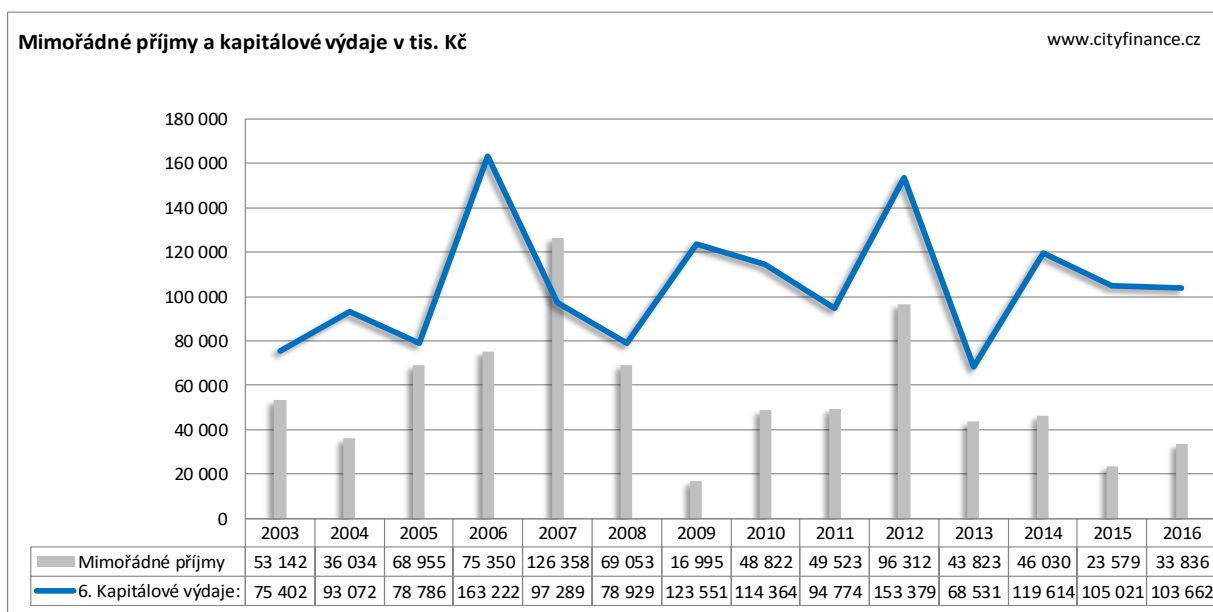
DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 8: Vývoj mimořádných investičních příjmů Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

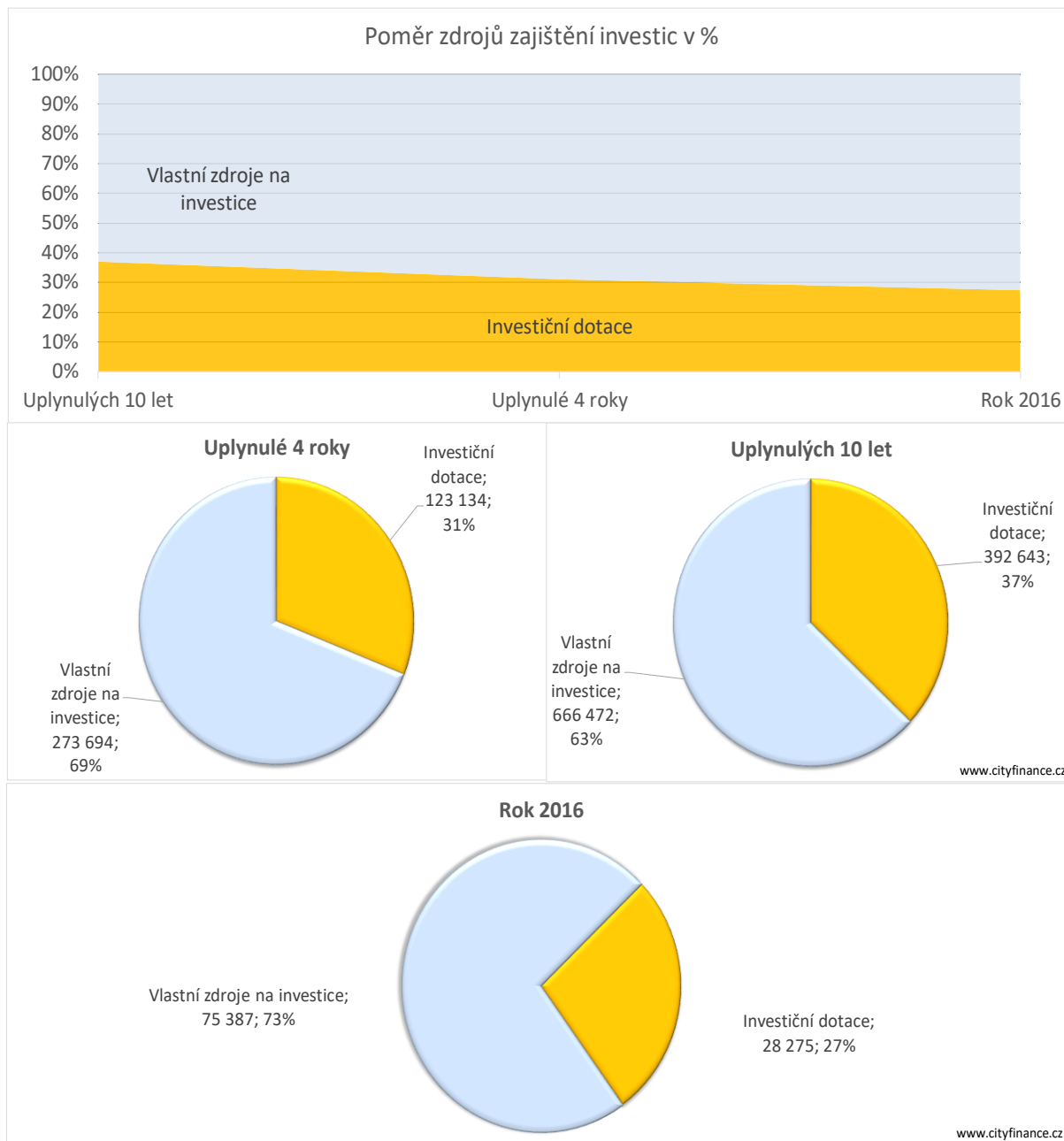
Nový Jičín zažíval klasický průběh na poli **mimořádných příjmů**. Investiční dotace státem zpackaným dotačním obdobím stagnovaly a na roky 2015 a 2016 se téměř vytratily (oproti minulému dotačnímu období). Nový Jičín přesto získal za poslední 4 roky mimořádné investiční příjmy **147 mil. Kč**, z toho šlo převážně o dotace a pouze 24 mil. Kč činily kapitálové příjmy z prodeje majetku. Nový Jičín přitom za poslední 4 roky **investoval** celkem **397 mil. Kč**. K získaným mimořádným příjmům musel Nový Jičín na investice doplnit dalších **250 mil. Kč**. Investice vždy převýšily mimořádné příjmy. Poslední roky město správně udrželo investice i za cenu úbytku mimořádných příjmů z dotací.

Graf 9. Mimořádné příjmy a investice Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

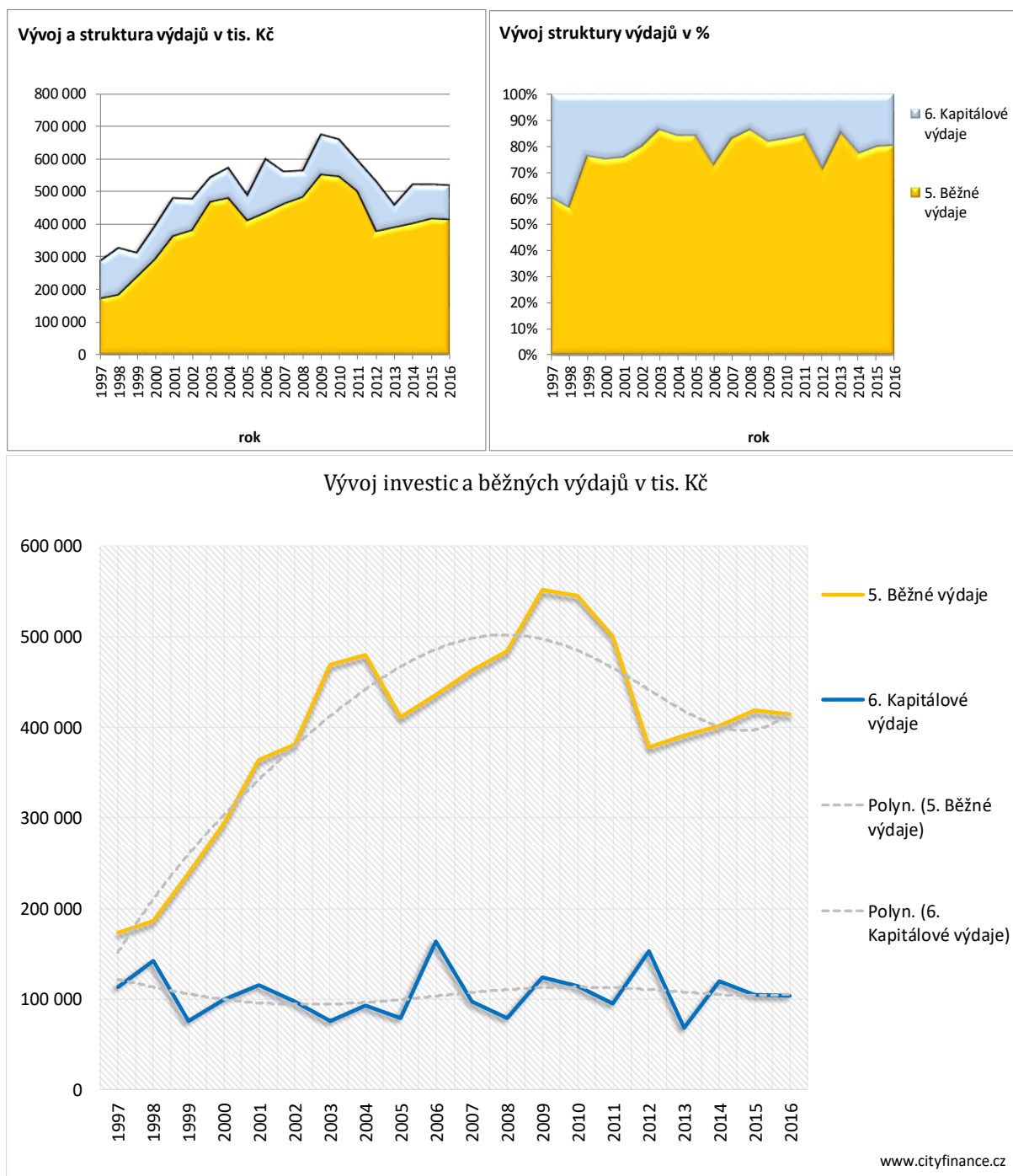
Význam dotací pro Nový Jičín upadal a v rámci celé ČR již pro obce nejsou dotace tak zajímavý zdroj jako dříve. Přesto z dlouhodobého hlediska dosud dotace představovaly 1/4 zdrojů k investicím Nového Jičína. Zároveň **se Novému Jičínu více otevřely možnosti výdajů na opravy a investice** bez nutnosti čekat na dotace nebo využít dotací za každou cenu.

Graf 10. Podíl krytí investic z dotací a vlastních zdrojů Nového Jičína

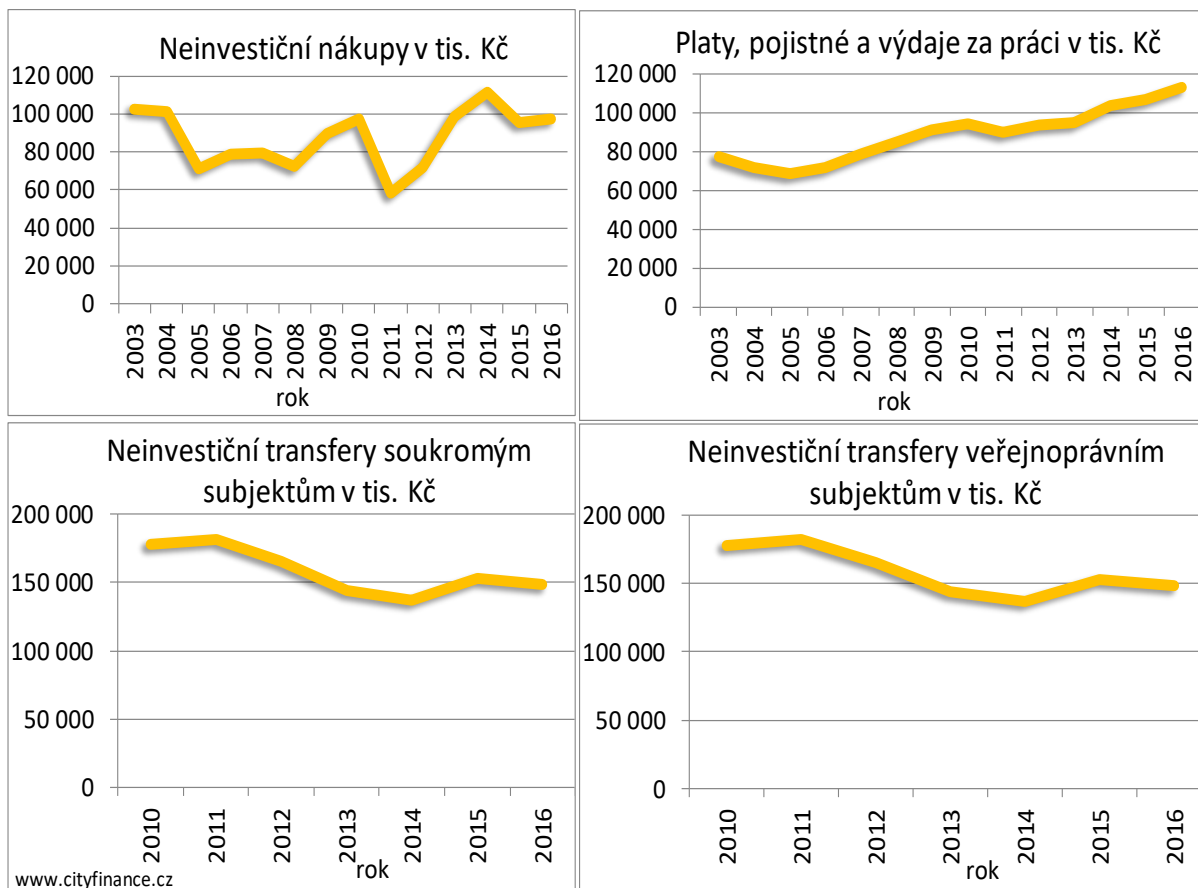
Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 11. Vývoj struktury výdajů Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Nový Jičín držel poslední roky správný kurz **provozních výdajů**, protože běžné výdaje měly spíše stabilní trend a zejména v období 2012 až 2016 se držely provozní výdaje ve velice střízlivé dynamice (tolik nerostly), což razantně zlepšilo provozní hospodaření (POZ. rok 2012 byl u Nového Jičína pod vlivem úbytku sociálních transferů změnou systému státem). Poslední rok 2016 se provozní výdaje dokonce snížily o sice nepatrné 4 mil. Kč, ale při dynamice výdajů na platy to byl **pěkný výsledek**.

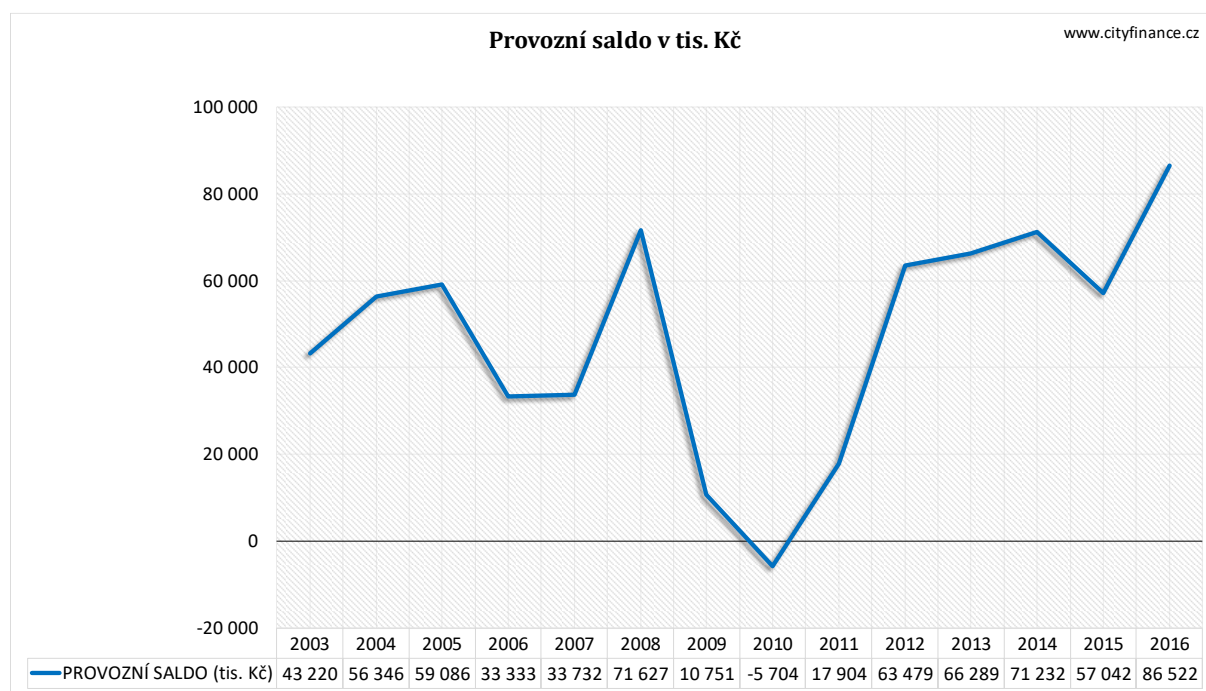
Graf 12. Podrobnější vývoj běžných výdajů Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví města je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jím samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, a tedy ročně generovaný potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku samosprávy, splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod. Je však třeba ještě kalkulovat s částkou na opravy, kterou samospráva také disponuje na straně běžných výdajů.

Provozní saldo Nového Jičína má za sebou významný růst a jeho výsledek byl v roce 2016 v absolutním i v % poměrovém vyjádření **nejlepší v dosavadní historii města**. Zásadním způsobem se zlepšilo a zajistilo městu předpoklady pro finanční budoucnost a investice. Aktuálně za rok 2016 přesahovalo provozní saldo **86 mil. Kč (ukazuje graf dále)**. Výsledek roku 2012 předznamenal dobrou cestu ke konsolidaci a **celkovému zotavení finanční kondice** města. Uzavřelo se tím mrzké období důsledků světové finanční krize, kdy město situaci těžce zvládalo.

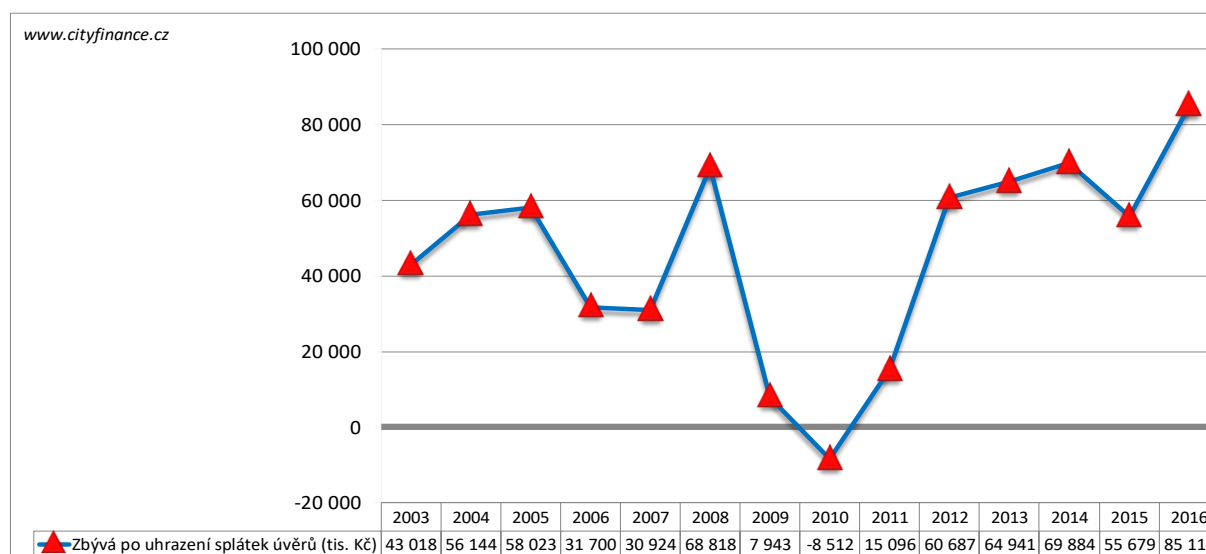
Graf 13. Vývoj provozního salda Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

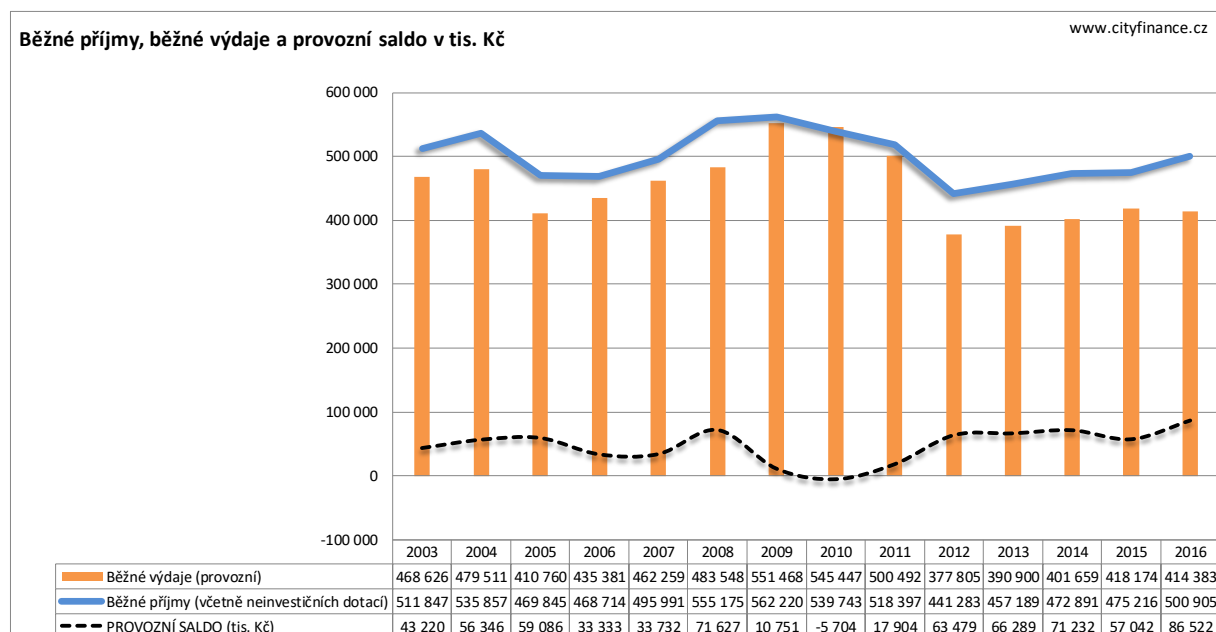
Úmor dluhů provozní saldo nepatrně srážel, ale celkově od roku 2012 byl trend výborný (grafy).

Graf 14. Vývoj provozního salda Nového Jičína po úhradě splátek dluhů

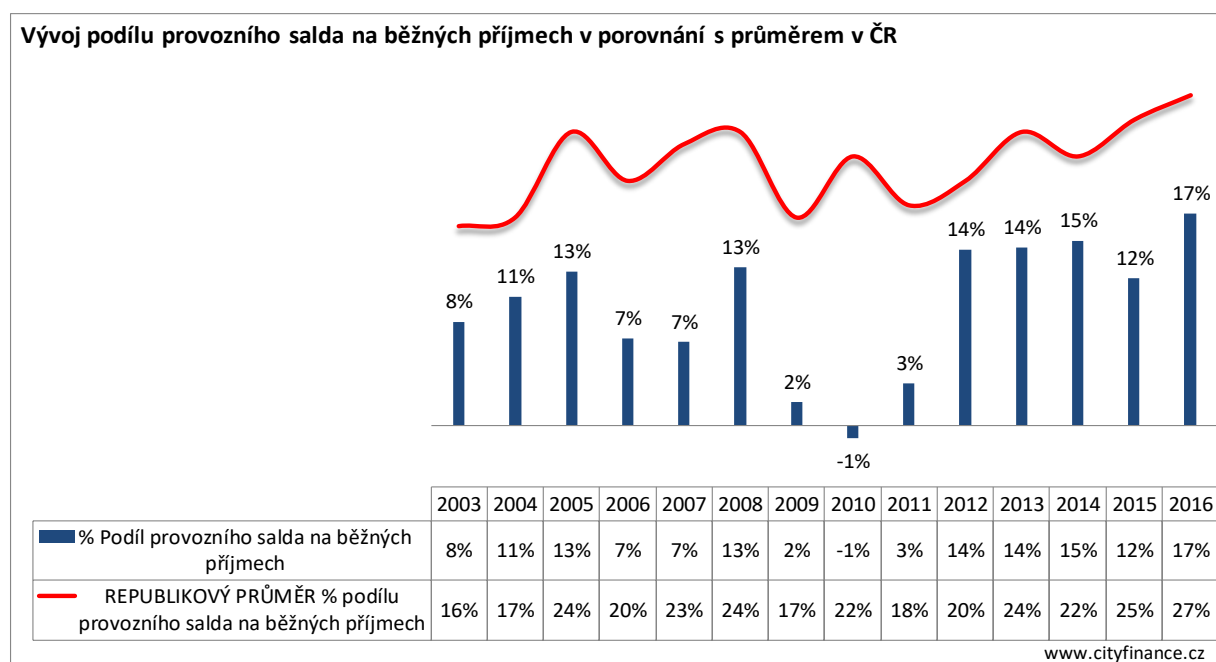
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 15. Vývoj krytí běžných výdajů běžnými příjmy Nového Jičína

Naprostě zřejmá je u Nového Jičína celková stabilizace a postupné **vytvoření finančního prostoru pro vlastní investice** a rozvoj bez toho, že by město muselo ve všech případech čekat na dotace a jiné mimořádné příjmy. Nový Jičín sice docíloval **17 % provozního salda** na běžných příjmech, ale standardem v ČR bylo 27 %. Město má nadále poměrně drahý provoz, což může být, ale vyváženo kvalitou a rozsahem služeb. Platí, že **trend provozního salda byl** od roku 2012 **výborný** (viz **graf níže**). Trend je více než stav.

Graf 16. Porovnání vývoje provozního salda Nového Jičína k průměru v ČR

Tabulka 5. Vývoj provozního salda Nového Jičína

Provozní saldo je zásadním ukazatelem finančního zdraví. Vypočítá se jako rozdíl běžných (provozních) příjmů a běžných (provozních) výdajů. Po odpočtu splátek dluhů znamená zjednodušeně částku, která samosprávě zbývá daný rok na rozvoj a investice majetku po úhradě provozu, ovšem POZOR, bez zohlednění odpisů majetku!

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
1+2+4 1	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	562 220	539 743	518 397	441 283	457 189	472 891	475 216	500 905	
5	Běžné výdaje (provozní)	551 468	545 447	500 492	377 805	390 900	401 659	418 174	414 383	
8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	2 808	2 808	2 808	2 791	1 348	1 348	1 363	1 411	
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)		10 751	-5 704	17 904	63 479	66 289	71 232	57 042	86 522	
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)		7 943	-8 512	15 096	60 687	64 941	69 884	55 679	85 111	
% Podíl provozního salda na běžných příjmech		2%	-1%	3%	14%	14%	15%	12%	17%	
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech		17%	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	
Stav na bankovních účtech (tis. Kč)		144 394	70 340	40 203	44 557	86 469	83 518	57 527	76 705	tis. Kč
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)		250 950	135 882	85 437	100 890	109 499	156 353	139 197	142 638	Suma od 2013
Změna běžných příjmů (tis. Kč)		7 045	-22 477	-21 346	-77 114	15 906	15 702	2 324	25 689	59 622
Změna běžných výdajů (tis. Kč)		67 920	-6 022	-44 954	-122 688	13 096	10 759	16 515	-3 791	36 578

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Výborné výsledky provozního salda posledních let zajistily městu **posílení finanční budoucnosti**.

Do **obnovy majetku** směřuje významný objem financí města a Nový Jičín postupně modernizuje majetek. Tento vliv, jak je zřejmé z dosud uvedeného, způsobuje srážení provozního salda opticky níže v přímé vazbě na objem oprav realizovaný prostřednictvím města. Majetek Nového Jičína, přesněji jen stavby, představují z rozvahy **1,4 mld. Kč**. Velmi orientačně Nový Jičín potřebuje na obnovu dlouhodobého majetku typu staveb alespoň **30 mil. Kč** ročně (z účetnictví dle odpisů 2016¹⁰). Za rok 2015 to bylo 33 mil. Kč). Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší neb účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku. Obnova majetku města je vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

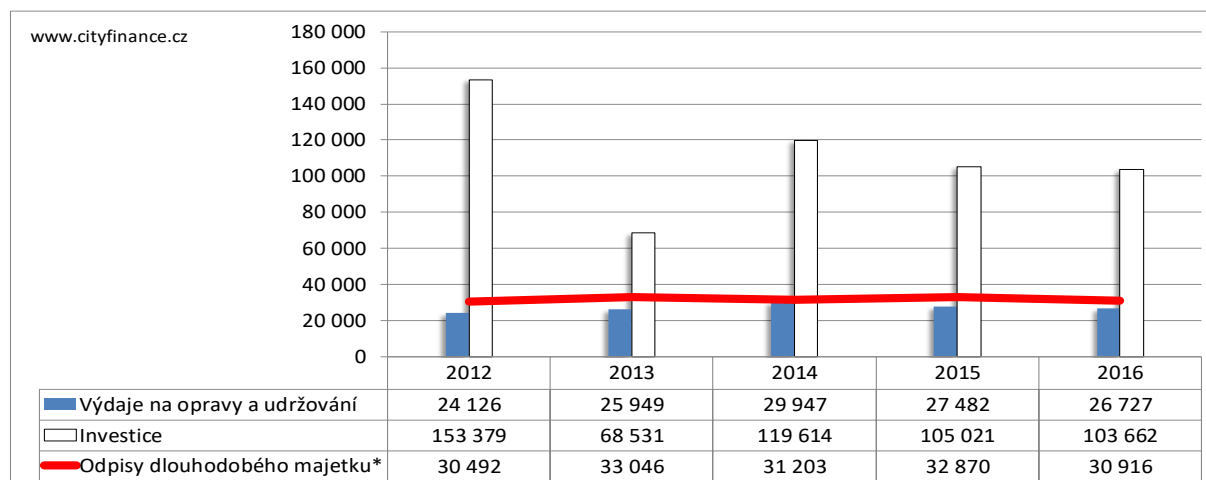
1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizacím a společnostem města (investičními i neinvestičními).

Nový Jičín zajišťoval výdaje na reprodukci majetku (obnovu) tím, že vynakládal do obnovy majetku vyšší částku než odpisy (vyplývá z dalšího grafu, kde červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku). **Od roku 2012** město realizovalo opravy za 134 mil. Kč a investice za 550 mil. Kč. Výsledně směřovalo do majetku Nového Jičína celkem 684 mil. Kč s tím, že na pouhou reprodukci by dostačovalo pouze cca 134 mil. Kč. Město zajistilo výdaje na **výrazně rychlejší obnovu majetku**.

¹⁰ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

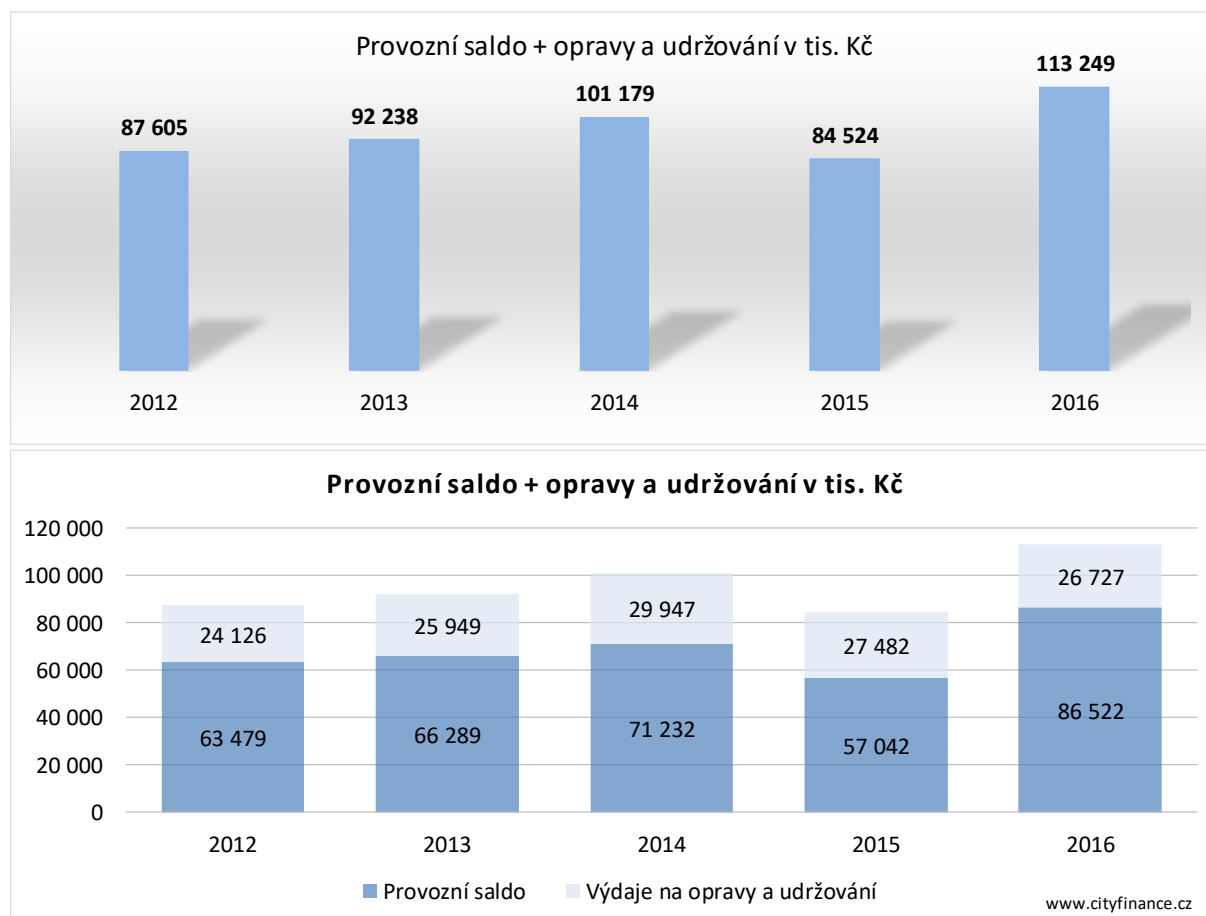
Graf dále ukazuje limit nutné obnovy majetku vyznačeným červenou čarou a výdaje na opravy a investice (sloupcové grafy).

Graf 17. Vývoj financování obnovy majetku Nového Jičína v tis. Kč, včetně investic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 18. Vývoj finančního potenciálu Nového Jičína bez finančních rezerv

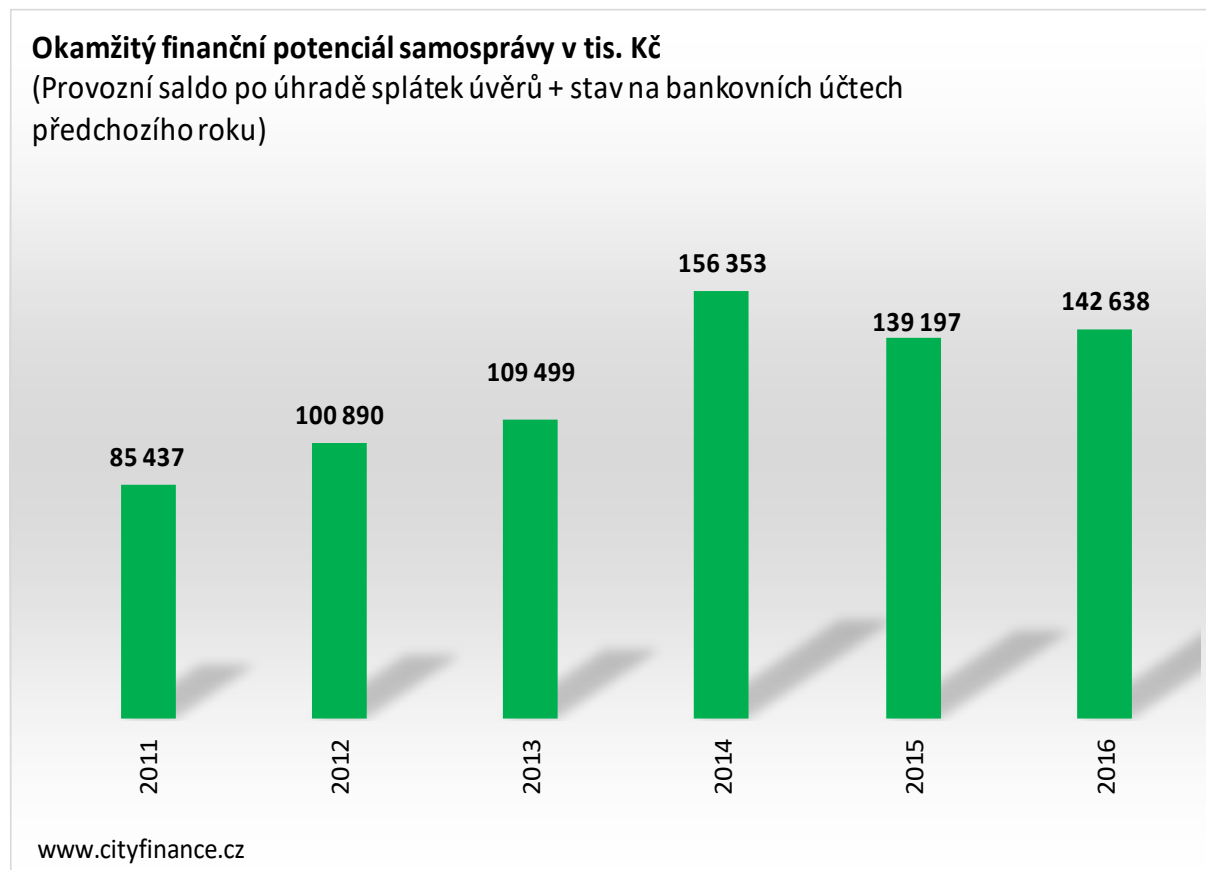

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

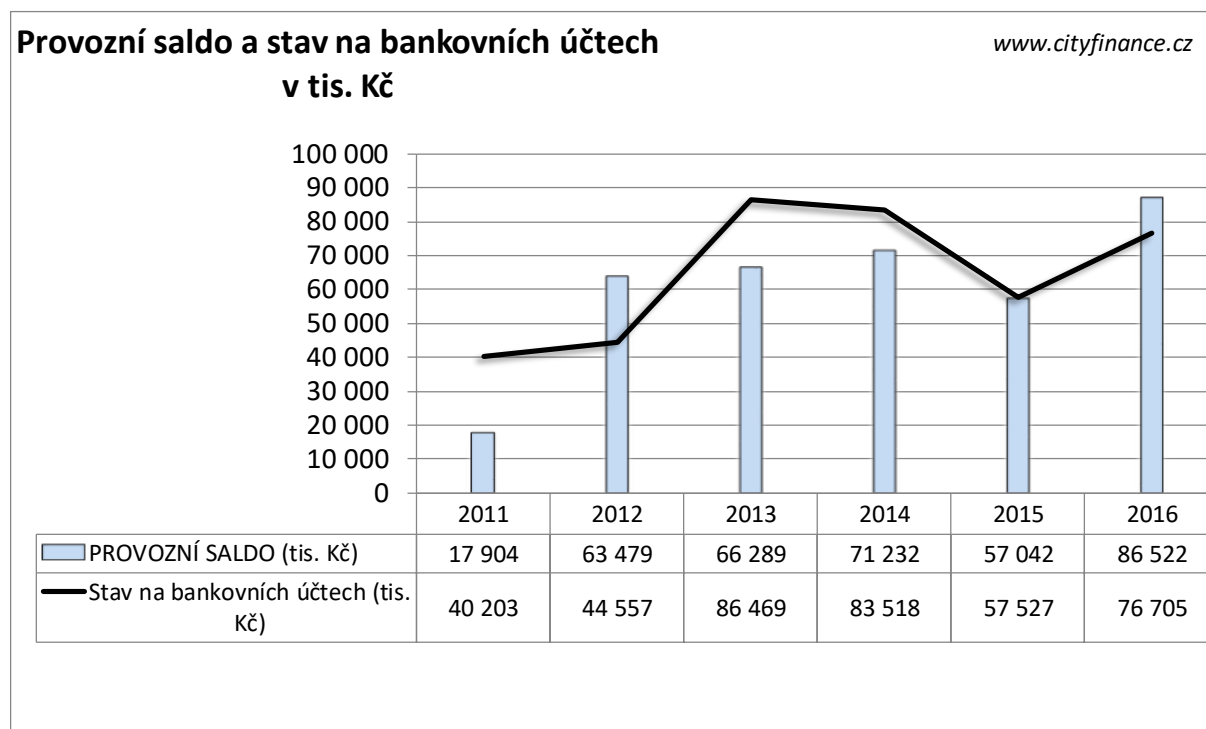
Pokud bychom výdaje na opravy (běžné výdaje) přičetli k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů mínus běžné výdaje), dostali bychom celkovou výši ročního **finančního potenciálu Nového Jičína viz předchozí grafy**, s vědomím případné potřeby splátek dluhů a s vědomím, že i opravy někdy mohly být dopovány dotacemi. Zároveň však nezapočítáváme finanční rezervy. Nový Jičín mohl využít v **roce 2016 cca 113 mil. Kč vlastních prostředků ročně bez rezerv k úhradě svých závazků**, včetně reprodukce majetku (oprav). Z toho 86 mil. Kč pocházelo z provozního salda a zbytek doplňovaly opravy. Výsledky od roku 2014 do roku 2016 byly **stabilní s trendem růstu** a výraznými zůstatky na účtech k nákupům budoucích investic (**viz černá čára na Grafu dole**).

Zohlednění **finančních aktiv (rezerv)**, o kterých mohla rozhodovat samospráva stav vylepšuje s tím, že v roce 2016 byl **finanční potenciál města opět výborný viz graf dále**.

Graf 19. Vývoj celkového finančního potenciálu Nového Jičína

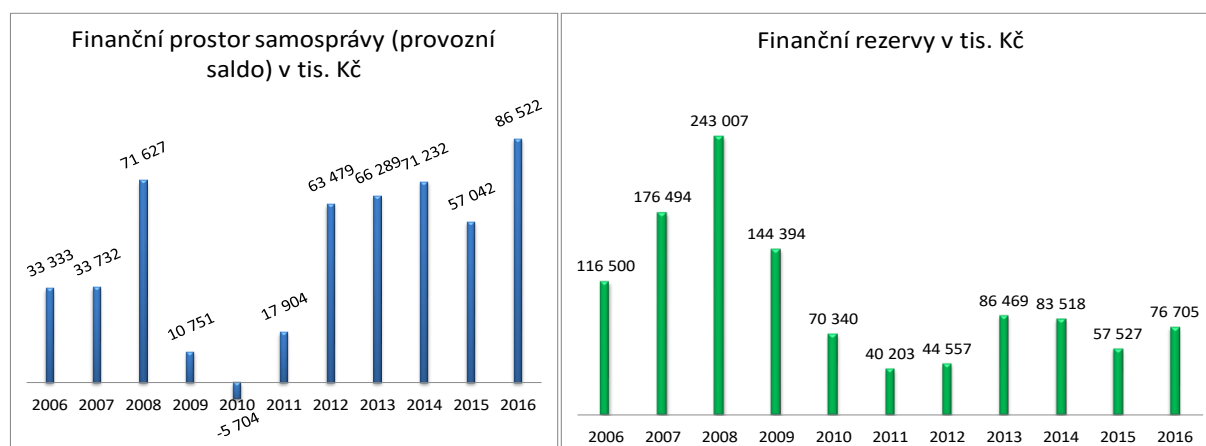

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Graf 20: Základní finanční aktiva a provozní saldo Nového Jičína

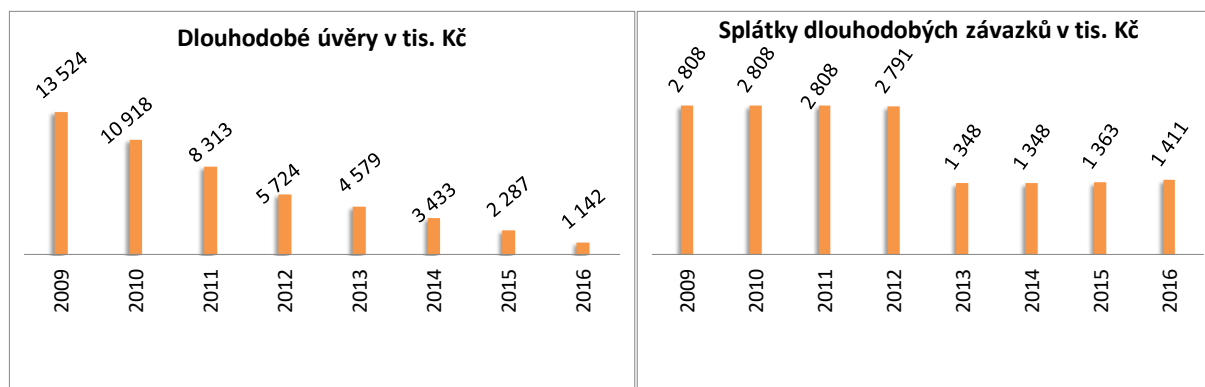
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Nový Jičín **disponoval na konci roku 2016 finanční rezervou**¹¹. Zůstatek pouze základního účtu vzrostl meziročně o 19 mil. Kč na 76 mil. Kč. Na konci roku 2016 byl zůstatek na účtech města spolu s fondy, tedy celkový krátkodobý finanční majetek 80 mil. Kč. Město své **rezervy investuje v rozpočtu 2017. Finanční likvidita byla dosud výborná.** Finanční rezervy byly ovlivňovány v hlubší minulosti výrazně tokem dotací a investic.

Graf 21. Vývoj provozního salda a zůstatků na účtech Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

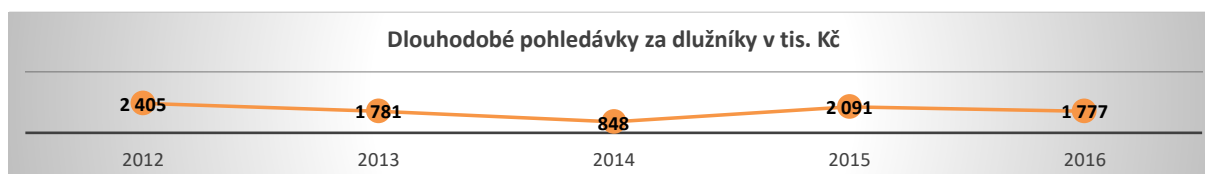
¹¹ Základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Graf 22. Vývoj dlouhodobých úvěrů a splátek Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, *změny vyplácení sociálních dávek a 2013 změna tzv. RUD

Nový Jičín měl k 31. 12. 2016 mizivý dluh celkem 1,4 mil. Kč a rok 2017 má **skončit bezdlužností** (viz rozvaha účet 451) **Strop bezpečné zadluženosti** se díky zlepšení provozního salda a díky výbornému a stabilnímu trendu finanční kondice města zdvojnásobil na hranici **400 mil. Kč**¹². Připomeňme, že samospráva běžně ovládala po úhradě provozu města částku cca 113 mil. Kč ročně (viz **Graf 18. Vývoj finančního potenciálu Nového Jičína bez finančních rezerv**, z toho většina provozní saldo a zbytek byl v opravách na běžných výdajích (účet 511). Z uvedené částky může samospráva realizovat splátky dluhů, investice, úspory, ale také opravy. Při docílení stropu zadluženosti by bylo směřováno na splátky **20 mil. Kč.** a nadále by s rezervou **90 mil. Kč** ročně Novému Jičínu zbývalo na další investice a výdaje. Strop bezpečné zadluženosti je hluboce pod hladinou stanovenou dle bankovních standardů.

Dlouhodobé pohledávky¹³ měl Nový Jičín trvale **minimální**, proto nehrají větší roli ani ve výhledu.

Graf 23. Vývoj dlouhodobých pohledávek Nového Jičína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, *změny vyplácení sociálních dávek a 2013 změna tzv. RUD

¹² Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná nejpozději do 10-ti let vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 20 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a reprodukce majetku.

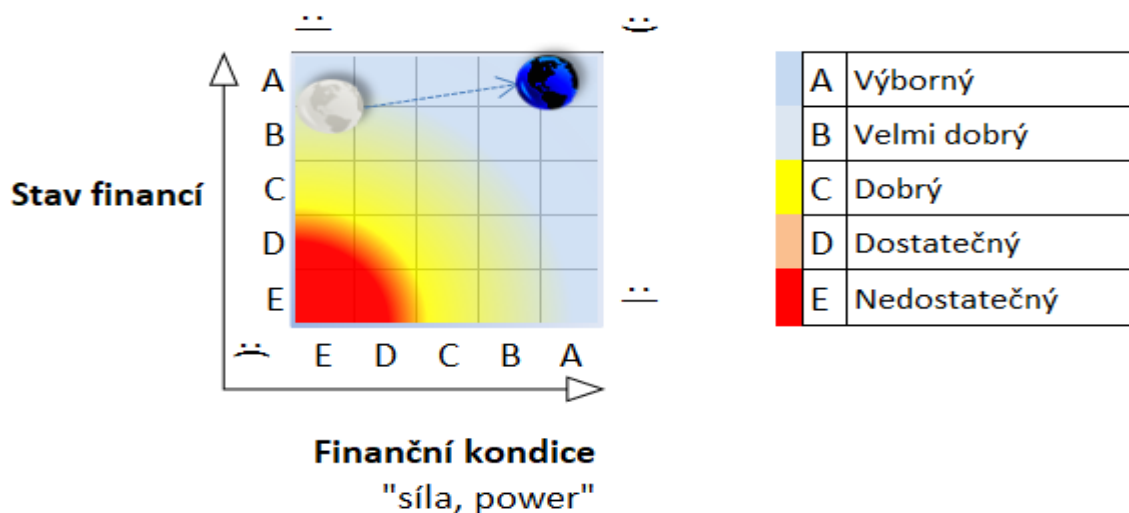
¹³ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

Závěr finanční analýzy

Finanční zdraví Nového Jičína aktuálně hodnotíme známkou **A-**, tedy **výborné s mínusem (za rizika)**. **Město se zlepšilo** od hodnocení z roku 2015 o jeden stupeň a zasluhuje naše uznání. Město dalo na doporučení a překonalo cíle stanovené ve výhledu 2015 a je na správné cestě, kdy se zlepšovalo finanční zdraví města. Tuto známku opíráme dále o:

- **B+** (*velmi dobrou s plusem*) finanční **kondici** Nového Jičína zakládáme na výborném trendu zlepšování a prosazené snaze města držet na uzdě provozní výdaje. Provozní saldo se zlepšilo z 3 % (18 mil. Kč) v roce 2011 na 17 % (86 mil. Kč) běžných příjmů v roce 2016, což bylo sice nadále pod 27 % republikovým průměrem, ale roky 2012 až 2016 dopadly v trendu skvěle. Novému Jičínu se zbrzdil úbytek obyvatel, zvýšila se stabilita a zlepšila základna běžných příjmů, podpořená stabilním počtem obyvatel a růstem ekonomiky. Město také dokázalo zajistit investice na modernizaci a obnovu svého majetku a infrastruktury. Celkově město kumulovalo kapitál pro výraznější investice.
- **A+** (*výborný s mínusem*) **stav financí** zakládáme na trvale výborné finanční likviditě a rezervám, které město v rozpočtu 2017 sice investuje, ale nejinak tomu bylo i v roce 2015. Město se prakticky oddlužilo a od roku 2015 se město zdvojnásobil limit bezpečné zadluženosti na 400 mil. Kč.

Obrázek 4. Rating - hodnocení finančního zdraví Nového Jičína se znázorněním posunu od roku 2012 do 2016

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planety.

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planетка nachází, tím lepší finanční zdraví.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Rizika a příležitosti financí města spočívají především ve vnějších vlivech založených na vývoji ekonomiky, úbytku obyvatel a stagnaci daňových příjmů a v dodržování podmínek dotací. Vnitřní hrozby představuje stále dražší provoz. Potřeba bude zřejmě posílit finanční likviditu města při využití rezerv v roce 2017 na investice tak, jak plánuje rozpočet.

Dále uvádíme pro rekapitulaci **SWOT** analýzu financí (řazeno dle významu).

Tabulka 6. SWOT analýza financí obce (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí	Slabé stránky financí
Dobrý trend a stabilní výsledky vývoje provozního salda.	Stále poměrně nižší provozní saldo proti průměru v ČR.
Stabilní běžné příjmy, zejména vysoký podíl a růst sdílených daňových příjmů.	
Dostatek finanční kondice a výdajů na reprodukcí majetku a investice.	
Růst podnikání (resp. počtu zaměstnanců) na území města.	
Zvládání řízení běžných výdajů (zamezení růstu)	
Finanční likvidita a rezervy.	
Praktická bezdlužnost ke konci roku 2017.	
Příležitosti financí	Ohrožení (rizika) financí
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje (zateplování, alternativní zdroje energie apod.)	Rizika plynoucí z dotací.
Uvážlivé využití dotací nového období.	Stagnace běžných příjmů vlivem vnější ekonomiky.
	Další růst běžných výdajů např. z růstu cen.

Střednědobý výhled rozpočtu

Nový Jičín dostojí svým dosavadním závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2018¹⁴, i když výhled uvádí také rok 2017, aby byl výhled pomocným nástrojem finančního plánování s kontinuitou.

Doporučení

1. **Ve vazbě na strategické projekty v případě potřeby navýšit finanční likviditu města od roku 2018** přijetím nového investičního rámce s čerpáním od 2018 do 2022. Připravit a zafinancovat investice pro rozvoj města. Možností je využít tzv. Investiční úvěrový rámec, minimalizovat splátky, maximalizovat vlastní zdroje a nastavit finanční svobodu města ve smluvním vztahu s bankou správnou definicí zadávacích podmínek a úrokové skladby.
2. **Udržet vysoký podíl investic** do projektů vytvářejících podmínky pro podnikání a bydlení ve městě. Zacílit především modernizaci dosavadního majetku a rozšiřování potřebné infrastruktury pro rozvoj podnikání a bydlení.
3. **Udržet provozní střídmost** a buď zajistit nadále pokračování stagnace běžných výdajů bez oprav nebo podrobit analýze mandatorní výdaje města do organizací a společností s cílem detekovat příležitosti pro posílení investic redukcí provozních výdajů (zacílit možné optimalizace výdajů = provozní rezervy). Jinak řečeno zajistit posílení finanční kondice města nebo zjistit příčiny poměrně vyšších provozních výdajů k průměru v ČR.
4. **Pokračovat v prodeji nepotřebného majetku města**, který se dosud promítal prokazatelně pozitivně do financí (např. ve formě nižších odpisů a nároků na rozpočet v části oprav, stagnace provozních výdajů, lepší finanční kondice města odvozená od vlivu menší investiční a provozní zátěže a lepších hospodářských výsledků města, to vše posíleno o získaný kapitál, který město mohlo investovat a udrželo tím vyšší podíl investic i v období celostátního úbytku investičních dotací).

¹⁴ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Definice finančního potenciálu Nového Jičína

Při dodržení střednědobého výhledu rozpočtu bude Nový Jičín schopný následujících 5 let, počínaje rokem 2018 do 2022:

- A. Vygenerovat minimálně cca **430 mil. Kč z provozního salda** v tom jsou finance na opravy (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy účet 511), s tím, že:
- **0 mil. Kč** bude použito na úmor aktuálního dluhu;
 - Výsledkem je **430 mil. Kč** vlastních financí k využití v daném období a v tom je zahrnuto 280 mil. Kč doporučených na reprodukci majetku (opravy a investice do dosavadního majetku v průměrné výši 30 mil. Kč ročně).
- B. Využít **finanční rezervu** s předpokladem **0 mil. Kč** (již po zahrnutí rozpočtu 2017). Reálně však předpokládáme vyšší rezervu, a to lepším výsledkem roku 2017 a zapojením dalších krátkodobě likvidních aktiv mimo běžný rozpočet města.
- C. Při využití limitu bezpečného dluhu bude moci Nový Jičín v letech 2018 až 2022 kalkulovat s celkem až dalšími **400 mil. Kč do bezpečného stropu zadlužení** (400 mil. Kč). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba myslet na splátky každého dluhu nad 300 mil. Kč (60 % průměru příjmů za 4 roky), které musí být zajištěny ve výši 5 % dluhu nad tuto hranici. Aktuálně **samospráva ovládala částku alespoň 278 mil. Kč** (rok 2016) **po pokrytí provozu** města (**viz Graf 18. Vývoj finančního potenciálu Nového Jičína bez finančních rezerv**). Při využití maximálního limitu investičního úvěrového rámce by směřovalo na splátky cca 20 mil. Kč plus úroky a optimálně by cca 90 mil. Kč ročně městu zbývalo na další výdaje (investice, opravy apod.).

Závěr finančních možností Nového Jičína pro roky 2018 až 2022

Nový Jičín dostojí svým dosavadním závazkům a bude schopný v letech 2018 až 2022 využít cca:

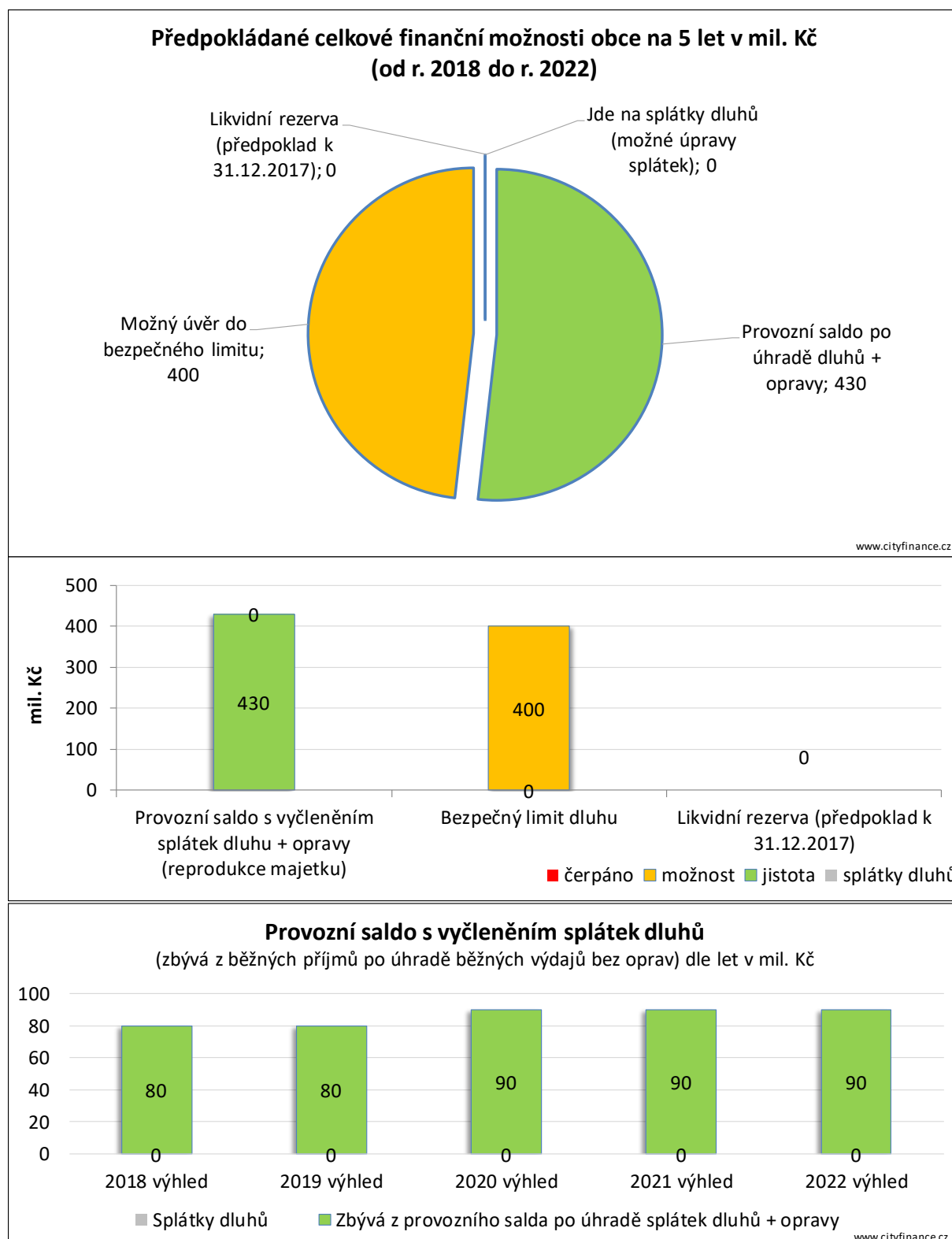
430 mil. Kč vlastních financí po úhradě provozu a splátek dosavadních závazků (v tom 0 mil. Kč finanční rezerva na účtech)

+ až 400 mil. Kč v případě potřeby **nového investičního úvěrového rámce** do docílení pohodlného stropu bezpečného zadlužení.

= Celkem bude Nový Jičín schopný disponovat v 5 letech (2018 až 2022) s cca **830 mil. Kč** při dosažení stropu bezpečné zadluženosti **bez dotací a kapitálových příjmů**.

Přehled finančních možností Nového Jičína znázorňují dále grafy.

Graf 24. Znázornění finančních možností Nového Jičína na období 2018 až 2022 po úhradě provozu bez dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Předpoklady pro plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat výrazně konzervativněji na straně příjmů, vzhledem k aktuální ekonomické situaci a prognóze financí ČR dle MF ČR. Střednědobý výhled rozpočtu **neobsahuje výdaje na reprodukci**, ty jsou v disponibilních zdrojích, a naopak již **v sobě zahrnuje na období let 2018 až 2022:**

- **Rezervy** na krytí provozních výdajů ve výši celkem **38 mil. Kč**;
- **Růst výdajů na platy** o 4,2 % ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády;
- **Skeptický vývoj daňových příjmů** oproti predikci MFČR (výhled počítá s pouze 2 % ročním průměrným růstem daňových příjmů oproti dosavadnímu dlouhodobému ročnímu klouzavému průměru 4,3 % od roku 2000);
- **Udržení ukazatele (provozní saldo + opravy) > 80 mil. Kč.**

Pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dobry trend financování provozu** - Běžné příjmy volebního období by se měly celkem vyvinout lépe než běžné výdaje (nebo stejně).

2. PRAVIDLO: **Dobry provozní výsledek – ideální provozní saldo je 120 mil. Kč** (lépe však více než 27 % běžných příjmů, což byl v roce 2016 průměr v ČR). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁵, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na rekonstrukce majetku.

3. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. závazků) je aktuálně **400 mil. Kč**.

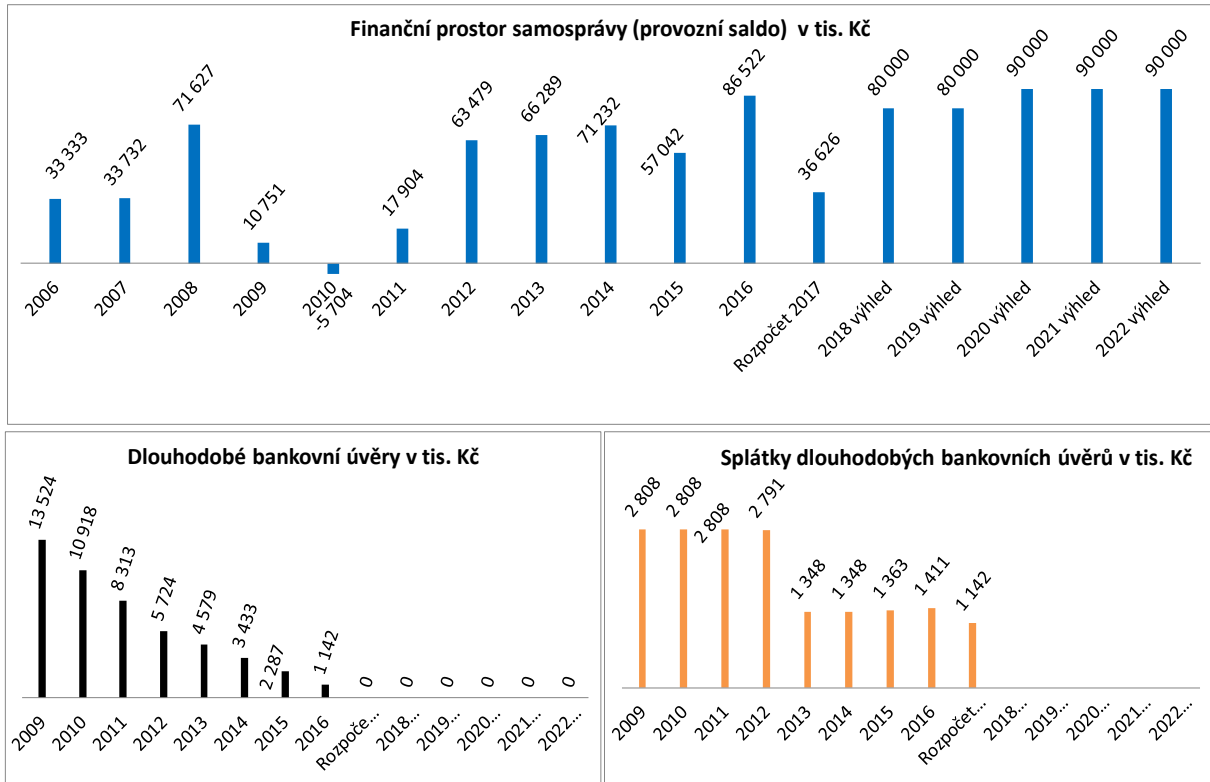
Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

¹⁵ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí

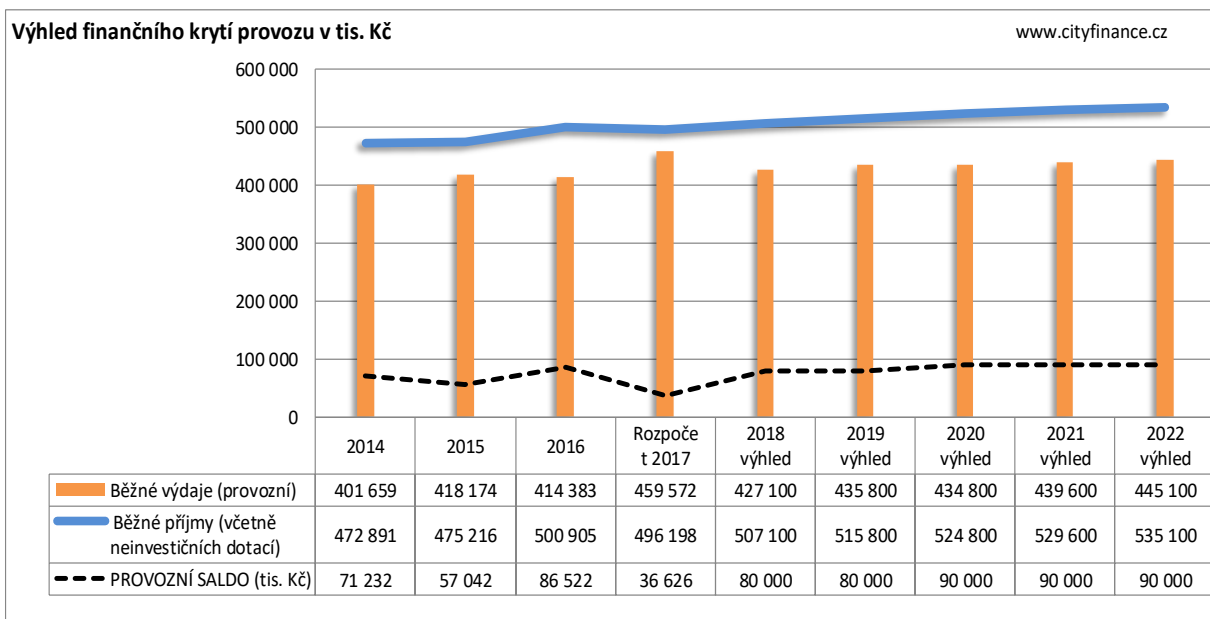
Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí města.

Graf 25. Zobrazení vybraných ukazatelů střednědobého výhledu rozpočtu Nového Jičína

Zdroj: MFČR, *2013 podstatnější novela RUD

Graf 26. Výhled finančního krytí běžného provozu Nového Jičína

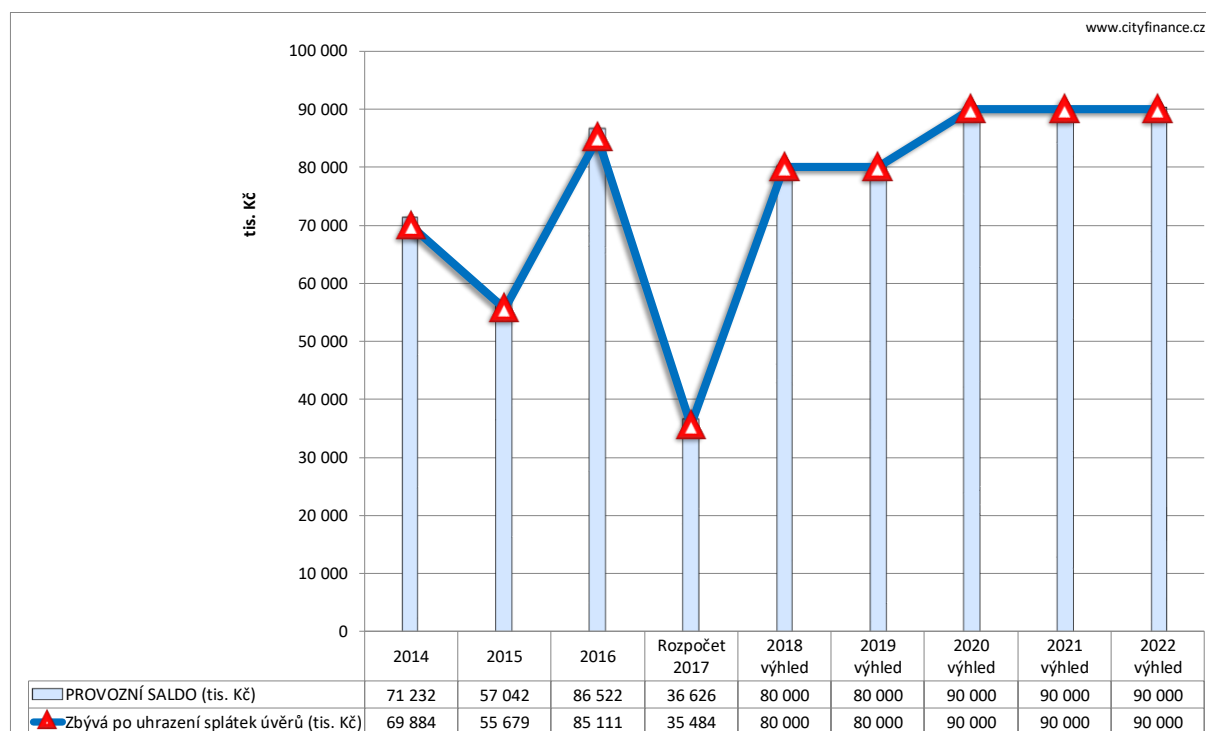
Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 7. Výhled provozního salda Nového Jičína

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2014	2015	2016	Rozpočet 2017	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	2022 výhled	CELKEM 2018 až 2022
1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	472 891	475 216	500 905	496 198	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	2 612 400
5	Běžné výdaje (provozní)	401 659	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	2 182 400
a	PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	71 232	57 042	86 522	36 626	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
	% Podíl provozního salda na běžných příjmech	15%	12%	17%	7%	16%	16%	17%	17%	17%	
b	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 348	1 363	1 411	1 142	0	0	0	0	0	0
c=a-b	Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	69 884	55 679	85 111	35 484	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
d	Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	83 518	57 527	76 705	-10 206	69 794	149 794	239 794	329 794	419 794	
e=c+d	Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	156 353	139 197	142 638	112 189	69 794	149 794	239 794	329 794	419 794	
f	Stavby (tis. Kč)	1 331 084	1 298 077								
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	3%	0%	5%	-1%	2%	2%	2%	1%	1%	
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	3%	4%	-1%	11%	-7%	2%	0%	1%	1%	
	ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	15 702	2 324	25 689	-4 707	10 902	8 700	9 000	4 800	5 500	38 902
	ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	10 759	16 515	-3 791	45 189	-32 472	8 700	-1 000	4 800	5 500	-14 472

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, POZ. *2013 podstatnější novela RUD

Graf 27: Výhled provozního salda Nového Jičína po úhradě splátek dluhů

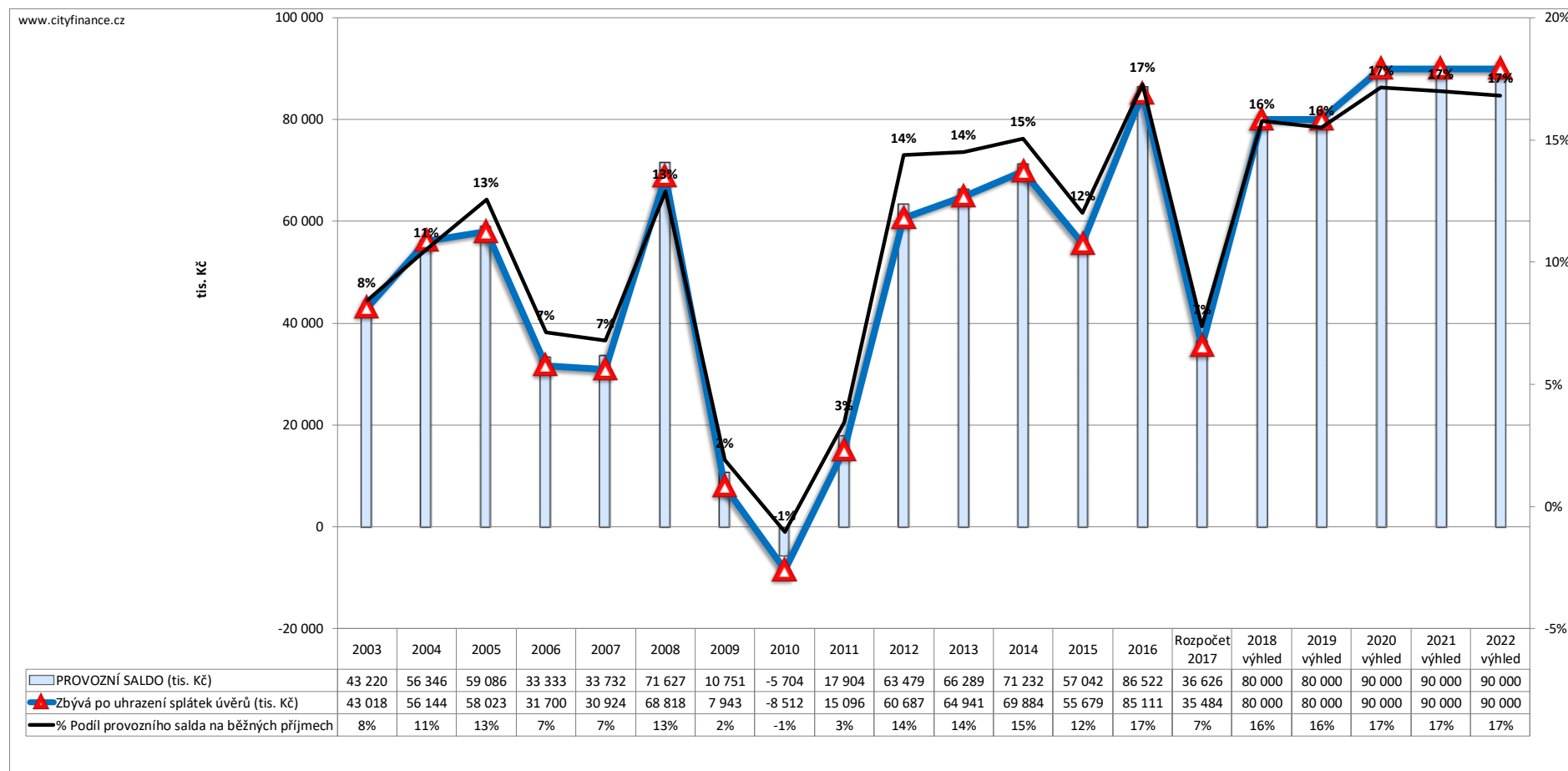

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

POZ. Nový Jičín v roce 2017 splatí dluhy od roku 2018 nemá naplánovaný dluh.

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz [tabulková část](#).

Graf 28. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Nového Jičína s výhledem

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2018¹⁶. Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně aktuální rozpočet.

Důležité upozornění!

- **Objem investic bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace. Ve výhledu není s investičními dotacemi počítáno.** Zbylý finanční potenciál je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto mohou a budou využity na investice a opravy majetku. Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných. Celkové saldo hospodaření by se vlivem přijatých investičních dotací měnit nemělo s výjimkou řízení cash flow v letech.
- Každý prodej dalšího majetku promítnutý do **kapitálových příjmů** navýší oproti výhledu příjmy. **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že je stanoven jejich limit krytý z vlastních příjmů a případně avizovaných prodejů majetku. Čerpání limitu kapitálových výdajů dle projektů a dotací stanoví samospráva v rozpočtu.
- **Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem** krytým dostatečně provozním saldem.

¹⁶ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Nového Jičína

Rozpočtový výhled		tis.Kč								roční změny		
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2015	2016	Rozpočet 2017	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	2022 výhled	roční průměr % změna 2000 až 2016	roční průměr % změna 2022/2018
1	1	Daňové příjmy	303 279	330 400	336 394	355 100	363 800	372 800	377 600	383 100	4,3	2,0
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	56 317	63 714	68 309	72 500	76 500	79 500	82 500	86 000		4,7
3	1112	DPFO OSVČ	5 624	4 269	3 210	2 500	3 200	4 000	4 000	4 000		15,0
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	6 177	6 256	5 773	5 600	5 600	5 600	5 600	5 600		0,0
5	1121	DPPO	56 540	64 643	65 811	69 000	71 000	73 200	74 000	75 000		2,2
6	1122	DPPO za obce	9 511	15 174	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		0,0
7	1211	DPH	112 496	118 192	130 797	140 000	142 000	145 000	146 000	147 000		1,3
8	133 až 138	Místní poplatky	34 623	35 810	33 379	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000		0,0
9	1361	Správní poplatky	10 454	10 811	9 115	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500		0,0
10	1511	Daň z nemovitostí	11 536	11 531	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000		0,0
11	2	Nedaňové příjmy	117 836	122 607	112 799	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	8,6	0
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	105 988	108 134	105 694	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000		0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		9 127	4 531							
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	4 802	5 051	2 574							
15	24	Přijaté splátky půjček		294	0							Suma 2018 až 2022
16	3	Kapitálové příjmy	8 752	5 561	42 007	0	0	0	0	0		0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	68 928	76 173	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000	3,4	
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	54 101	47 898	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000		0,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	14 827	28 275	0							
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	30 360	30 825	33 490	34 800	35 000	35 000	35 000	35 000		0,1
21	1+2+3+4	PRÍJMY CELKEM	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	2,3	1,4
22	5	Běžné výdaje	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	2,9	1,1
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	107 195	112 994	120 130	125 000	130 000	135 000	140 500	146 100		4,2
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje bez oprav (účet 511)	95 211	97 622	123 527	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000		0,0
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	51 245	46 469	44 505	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000		0,0
26	53	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům..	153 027	148 742	151 819	153 000	155 000	157 000	158 000	160 000		1,1
27	54 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org., půjčky obyv. a ostatní neinvestiční výdaje	3 453	8 556	1 956	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000		Suma 2018 až 2022
28		Rezerva na běžné výdaje			17 635	12 100	13 800	5 800	4 100	2 000		37 800
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ!)	105 021	103 662	164 402	0	0	0	0	0		0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	523 195	518 045	623 974	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	2,5	1,1
31	ř.21 - ř.30	SALDO PRÍJMŮ A VÝDAJŮ	-24 400	16 696	-85 769	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000		3,1
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	475 216	500 905	496 198	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	8,1	1,4
33	5	Běžné výdaje (provozní)	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	2,9	Suma 2018 až 2022
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (ve výhledu + opravy)	57 042	86 522	36 626	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000		430 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0							0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 363	1 411	1 142							0
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-25 764	15 285	-86 911	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000		
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	24 400	-16 696	-85 769	-80 000	-80 000	-90 000	-90 000	-90 000		
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100		
40	ř.30+ř.36+ř.39	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100		
41	ř.38-ř.39	Kontrolní saldo účetně (včetně financování)		0	0	0	0	0	0	0		
42		Základní běžný účet	57 527	76 705	-10 206	69 794	149 794	239 794	329 794	419 794		Suma 2018 až 2022
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	55 679	85 111	35 484	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000		430 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	451 474	483 832	482 683	494 900	503 800	512 800	517 600	523 100		
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	1 363	1 411	1 142	0	0	0	0	0		
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	0,30%	0,29%	0,24%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry	2 287	1 142	0	0	0	0	0	0		
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 091	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777		tis. Kč
49	rozvaha	Slavby (účet 021)	1 298 077	1 394 059								Suma 2018 až 22
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				30 000	30 000	30 000	30 000	30 000		150 000
51	ř.43	Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)				50 000	50 000	60 000	60 000	60 000		280 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav

*2001 velká novela RUD *2003 vznik ORP obcí s rozšířenou působností podle zákona č. 314/2002 Sb.,

*2005 změna financování školství, *2012 přesun agendy sociální na úřady práce a zahájení odepisování majetku, *2013 novela RUD (příspěvky na záka v RUD)

DOPORUČENÝ ÚDAJ		tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ		400 000
513 367	308 020	je 60% příjmů za 4 roky

351 357 70 271

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 9. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Nového Jičína s pohledem na finance od r. 2012

Rozpočtový výhled												tis.Kč	
ř.	Druhové třídění dle rozp. sklady	Údaj	2012	2013	2014	2015	2016	Rozpočet 2017	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	2022 výhled
1	1	Daňové příjmy	247 655	278 838	291 492	303 279	330 400	336 394	355 100	363 800	372 800	377 600	383 100
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	46 894	53 125	54 445	56 317	63 714	68 309	72 500	76 500	79 500	82 500	86 000
3	1112	DPFO OSVČ	2 446	3 929	2 036	5 624	4 269	3 210	2 500	3 200	4 000	4 000	4 000
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	4 599	5 081	5 781	6 177	6 256	5 773	5 600	5 600	5 600	5 600	5 600
5	1121	DPPO	45 140	49 626	55 348	56 540	64 643	65 811	69 000	71 000	73 200	74 000	75 000
6	1122	DPPO za obce	10 854	5 908	8 269	9 511	15 174	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
7	1211	DPH	91 118	106 363	111 005	112 496	118 192	130 797	140 000	142 000	145 000	146 000	147 000
8	133 až 138	Místní poplatky	27 615	34 324	33 688	34 623	35 810	33 379	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000
9	1361	Správní poplatky	7 959	9 298	9 746	10 454	10 811	9 115	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
10	1511	Daň z nemovitostí	11 030	11 184	11 174	11 536	11 531	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
11	2	Nedaňové příjmy	136 650	132 281	123 316	117 836	122 607	112 799	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	96 142	117 472	103 620	105 988	108 134	105 694	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000
13	22	Přijaté sankční platby a vrátky					9 127	4 531					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	6 209	3 571	5 971	4 802	5 051	2 574					
15	24	Přijaté splátky půjček					294	0					
16	3	Kapitálové příjmy	1 258	6 487	3 333	8 752	5 561	42 007	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	152 033	83 406	100 780	68 928	76 173	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	56 979	46 070	58 084	54 101	47 898	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	95 054	37 336	42 697	14 827	28 275	0					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	34 566	30 308	30 340	30 360	30 825	33 490	34 800	35 000	35 000	35 000	35 000
21	1+2+3+4	PRŮJMY CELKEM	537 595	501 013	518 922	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100
22	5	Běžné výdaje	377 805	390 900	401 659	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	93 612	95 278	103 630	107 195	112 994	120 130	125 000	130 000	135 000	140 500	146 100
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje bez oprav (účet 511)	72 071	98 436	111 147	95 211	97 622	123 527	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	39 370	46 233	46 137	51 245	46 469	44 505	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
26	53	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům.	165 356	144 001	137 292	153 027	148 742	151 819	153 000	155 000	157 000	158 000	160 000
27	54 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelestvu a mezin. org., půjčky obyvatel a ostatní neinvestiční výdaje	138 834	7 396	6 952	3 453	8 556	1 956	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
28		Rezerva na běžné výdaje						17 635	12 100	13 800	5 800	4 100	2 000
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ)	153 379	68 531	119 614	105 021	103 662	164 402	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	531 184	459 431	521 273	523 195	518 045	623 974	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100
31	ř.21 - ř.30	SALDO PRŮJMU A VÝDAJŮ	6 411	41 581	-2 352	-24 400	16 696	-85 769	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000
32	1+2+4+1	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	441 283	457 189	472 891	475 216	500 905	496 198	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100
33	5	Běžné výdaje (provozní)	377 805	390 900	401 659	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (ve výhledu + opravy)	63 479	66 289	71 232	57 042	86 522	36 626	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0					
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	2 791	1 348	1 348	1 363	1 411	1 142					
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	3 620	40 233	-3 700	-25 764	15 285	-86 911	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-6 411	-41 581	2 352	24 400	-16 696	85 769	-80 000	-80 000	-90 000	-90 000	-90 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	537 595	501 013	518 922	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100
40	ř.30+ř.36+ř.39	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	537 595	501 013	518 922	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100
41	ř.38-ř.39	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Základní běžný účet	44 557	86 469	83 518	57 527	76 705	-10 206	69 794	149 794	239 794	329 794	419 794
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	60 687	64 941	69 884	55 679	85 111	35 484	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	418 870	441 427	445 148	451 474	483 832	482 683	494 900	503 800	512 800	517 600	523 100
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	2 791	1 348	1 348	1 363	1 411	1 142	0	0	0	0	0
46	ř.45/ř.44 +%	Ukazatel dluhové služby	0,67%	0,31%	0,30%	0,30%	0,29%	0,24%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry	5 724	4 579	3 433	2 287	1 142	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 405	1 781	848	2 091	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	1 417 625	1 524 332	1 331 084	1 298 077	1 394 059						
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)							30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
51	ř.43	Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)							50 000	50 000	60 000	60 000	60 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ: Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ				tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ				400 000
513 367	308 020	je 60%	příjmů za 4 roky	

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 10. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Nového Jičína

Kumulovaný rozpočtový výhled												tis.Kč	
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2013	2014	2015	2016	Rozpočet 2017	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	2022 výhled	
1	1	Daňové příjmy	278 838	291 492	303 279	330 400	336 394	355 100	363 800	372 800	377 600	383 100	
11	2	Nedaňové příjmy	132 281	123 316	117 836	122 607	112 799	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	
16	3	Kapitálové příjmy	6 487	3 333	8 752	5 561	42 007	0	0	0	0	0	
17	4	Přijaté dotace (transfery)	83 406	100 780	68 928	76 173	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000	
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery)	46 070	58 084	54 101	47 898	47 005	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000	
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	37 336	42 697	14 827	28 275	0	0	0	0	0	0	
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	30 308	30 340	30 360	30 825	33 490	34 800	35 000	35 000	35 000	35 000	
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	501 013	518 922	498 795	534 741	538 205	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	
22	5	Běžné výdaje	390 900	401 659	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	
29	6	Kapitálové výdaje (výhled je BEZ INVESTIČNÍCH DOTACÍ!)	68 531	119 614	105 021	103 662	164 402	0	0	0	0	0	
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	459 431	521 273	523 195	518 045	623 974	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	41 581	-2 352	-24 400	16 696	-85 769	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	457 189	472 891	475 216	500 905	496 198	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	tis.Kč
33	5	Běžné výdaje (provozní)	390 900	401 659	418 174	414 383	459 572	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	Suma 2018 až 2022
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (ve výhledu + opravy)	66 289	71 232	57 042	86 522	36 626	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 348	1 348	1 363	1 411	1 142	0	0	0	0	0	0
42	0	Základní běžný účet	86 469	83 518	57 527	76 705	-10 206	69 794	149 794	239 794	329 794	419 794	
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů	64 941	69 884	55 679	85 111	35 484	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry	3 433	3 433	2 287	1 142	0	0	0	0	0	0	
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	1 781	848	2 091	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)						30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	150 000
51	ř.43	Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)						50 000	50 000	60 000	60 000	60 000	280 000
Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)													
DOPORUČENÝ ÚDAJ												tis. Kč	
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ												400 000	
513 367 308 020 je 60% příjmů za 4 roky													

*2001 velká novela RUD *2003 vznik ORP obcí s rozšířenou působností podle zákona č. 314/2002 Sb.,

*2005 změna financování školství, *2012 přesun agendy sociální na úřady práce a zahájení odepisování majetku, *2013 novela RUD (příspěvky na žaka v RUD)

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Nového Jičína – povinné informace ke zveřejnění na úřední desku a ke schválení v zastupitelstvu

Tabulka 11. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce a schvalované zastupitelstvem

Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.

tis.Kč

ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2018 výhled	2019 výhled	2020 výhled	2021 výhled	2022 výhled	CELKEM 2018 až 2022
1	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	507 100	515 800	524 800	529 600	535 100	2 612 400
2	5+6	VÝDAJE CELKEM	427 100	435 800	434 800	439 600	445 100	2 182 400
3		SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
4	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	0	0	0	0	0
5	rozvaha	Dlouhodobé závazky (úvěry)	0	0	0	0	0	
6	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	1 777	1 777	1 777	1 777	1 777	
7	*	Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez rezerv, přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)	80 000	80 000	90 000	90 000	90 000	430 000
8		+ předpoklad zůstatku na účtech v tis. Kč (rezervy):						-10 000
9	*	Celkem k dispozici ke krytí nových závazků z vlastních prostředků (ř.7 + ř.8):						420 000

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů

POZ. hodnota celkem v řádcích číslo 7, 8 a 9 zaokrouhlena na celé miliony

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE	4
OBRÁZEK 2. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE	5
OBRÁZEK 3. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY	7
OBRÁZEK 4. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ NOVÉHO JIČÍNA SE ZNÁZORNĚNÍM POSUNU OD ROKU 2012 DO 2016	26

Tabulky

TABULKA 1. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	5
TABULKA 2. VÝVOJ POČTU OBYVATEL A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU NOVÉHO JIČÍNA S DOPADY ZMĚN POČTU OBYVATEL DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ DLE LET	9
TABULKA 3. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ NOVÉHO JIČÍNA	10
TABULKA 4. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA	14
TABULKA 5. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA	21
TABULKA 6. SWOT ANALÝZA FINANČÍ OBCE (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	27
TABULKA 7. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA	34
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA	37
TABULKA 9. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2012	38
TABULKA 10. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA	39
TABULKA 11. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE A SCHVALOVANÉ ZASTUPITELSTVEM	40

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU NOVÉHO JIČÍNA	8
GRAF 2. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA	11
GRAF 3. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ NOVÉHO JIČÍNA	11
GRAF 4. VÝVOJ A STRUKTURA PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA	12
GRAF 5. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA V TIS. KČ	12
GRAF 6: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA	13
GRAF 7: VÝVOJ STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA	13
GRAF 8: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH INVESTIČNÍCH PŘÍJMŮ NOVÉHO JIČÍNA	15
GRAF 9. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE NOVÉHO JIČÍNA	15
GRAF 10. PODÍL KRYTÍ INVESTIC Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ NOVÉHO JIČÍNA	16
GRAF 11. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ NOVÉHO JIČÍNA	17
GRAF 12. PODROBNĚJŠÍ VÝVOJ BĚŽNÝCH VÝDAJŮ NOVÉHO JIČÍNA	18
GRAF 13. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA	19
GRAF 14. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA PO ÚHRADĚ SPLÁTEK DLUHŮ	19
GRAF 15. VÝVOJ KRYTÍ BĚŽNÝCH VÝDAJŮ BĚŽNÝMI PŘÍJMY NOVÉHO JIČÍNA	20
GRAF 16. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA K PRŮMĚRU V ČR	20
GRAF 17. VÝVOJ FINANCOVÁNÍ OBNOVY MAJETKU NOVÉHO JIČÍNA V TIS. KČ, VČETNĚ INVESTIC	22
GRAF 18. VÝVOJ FINANČNÍHO POTENCIÁLU NOVÉHO JIČÍNA BEZ FINANČNÍCH REZERV	22
GRAF 19. VÝVOJ CELKOVÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU NOVÉHO JIČÍNA	23
GRAF 20: ZÁKLADNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PROVOZNÍ SALDO NOVÉHO JIČÍNA	24
GRAF 21. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA A ZŮSTATKŮ NA ÚČTECH NOVÉHO JIČÍNA	24
GRAF 22. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ A SPLÁTEK NOVÉHO JIČÍNA	25
GRAF 23. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK NOVÉHO JIČÍNA	25
GRAF 24. ZNÁZORNĚNÍ FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ NOVÉHO JIČÍNA NA OBDOBÍ 2018 AŽ 2022 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	30
GRAF 25. ZOBRAZENÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU NOVÉHO JIČÍNA	33
GRAF 26. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU NOVÉHO JIČÍNA	33
GRAF 27: VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA PO ÚHRADĚ SPLÁTEK DLUHŮ	34
GRAF 28. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA NOVÉHO JIČÍNA S VÝHLEDEM	35

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

T: 257 199 614

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Adresa:

Neumannova 1470/12

56 00 Praha 5 – Zbraslav

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní, poradce bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky, bývalý kancléř hejtmana Pardubického kraje Michala Rabase, spoluzakladatel značky Regionservis a zakladatel značky Cityfinance. Držitel licence ČNB dle zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Tvůrce systému financování obnovy majetku obcí, zkušený ve standardech řízení kvality ISO, CAF¹⁷ a EFQM¹⁸, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA¹⁹. Pořadatel tradiční úspěšné konference Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedkyně ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera, jednatele. Je autorem velkého množství odborných článků, řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi a je nezávislým poradcem mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace naleznete na www.cityfinance.cz

¹⁷ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

¹⁸ EFQM (European Foundation for Quality Management).

¹⁹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.